

Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Συντάσσόμενον ὑπὸ τοῦ Ἑξαρχείου τῆς Παιδείας ὡς τὸ κατ' ἐξοχὴν παιδικὸν περιοδικὸν εἰς γράμμα, ἀληθεῖς παρασχοῦν εἰς τὴν χάραν ἡμῶν ἡμερῶν, καὶ ὑπὸ τοῦ Οὐκρομηνικοῦ Πατριάρχείου Κωνσταντινουπόλεως ὡς ἀνάγνωσμα ἄριστον καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΑΡΟΥΣΤΗ

ἘΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐπιτομή δραχμας 100. Ἐξέμνητος δραχ. 55. Τρίμηνος δραχ. 30.
ἘΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Αἰγύπτου γρόσια διατιμ. 50.— Αμερικῆς δολλάρια 4.— Ἀγγλίας καὶ Ἑλ. ἐν γένει ἢ ἐν ἄλλων Κρατῶν σελήνια 10.
Ἐξέμνητοι καὶ Τρίμηνοι ἀναλόγως

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩ 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΠΟΣ ΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρομαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἰουθιότητος μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Ἐβριπίδου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειον.

Περίοδος Β' - Τ'μος 36ος

Ἐν Ἀθήναις, 29 Δεκεμβρίου 1928

Ἔτος 51ον.— Ἀριθ. 5

Ο ΓΥΡΙΣΜΟΣ

ΔΙΗΓΗΜΑ (*)

Α'.

Τῆ φωνάζα τσάτο· Ἄννα, γιατί ἔμεις στὴν πατρίδα μας λέμε τίς θείες τσάτσες. Ἦταν ἡ μικρότερη ἀδελφή τῆς μαμμᾶς, ψηλὴ καὶ λίγο ἀσθενική.

Ὅταν ξέπλεκε τὰ μαλλιά της, σκεπάζανε τοὺς ὤμους της μ' ἓνα μεγάλο κυματιστὸ μανδύα, ὅπου ἄλλοτε ἐπαίζαν οἱ ἀνταύγειες μιάς φλόγας ἀπ' τὴ λάμπα καὶ ἄλλοτε τὸ φῶς τῆς ἡμέρας. Ἀκουμπούσε τὸ μέτωπό της στὴν παραστάδα τοῦ παραθυριοῦ καὶ κοίταζε τὴ θάλασσα ποὺ ἀφρίζε καὶ τινάζεταν πάνω ἀπ' τὸ πέτρινο φράγμα της. Τὸ βλέμμα της εἶχε κάποια μακρινὴ λύπη ποὺ μ' ἐτρόμαζε.

Τὰ πολὺ μικρὰ παιδιά, ὅταν ἀρχίζουν νὰ σκέπτονται γιὰ πράγματα τῶν μεγάλων, ἔχουν πάντα ἰδέες ἀλλόκοτες καὶ φοβερές. Ἐγὼ φοβόμουνά πως ἡ πολυαγαπημένη μου τσάτο· Ἄννα ἦταν ὕψος σὲ κάποια τραγωδία μ' ἐντελῶς παιδικὴ πλοκή.

Ἄφωνα τὰ παιχνίδια μου καὶ τὴν πλησίαζα:

— Τσάτο· Ἄννα, θέλω νὰ γυρίσω στῆς μαμμᾶς μου.

Γύριζε, μὲ κοίταζε καὶ χαμογελοῦσε.

— Βαρῆθηκς, Τιτί; Καλά, σήμερὰ δὲ σὲ κάλεσα νὰ φάμε μαζί τὸ μεσημέρι;

Ἦταν ἀλήθεια.
— Ἡ μαμμὰ σου θὰ νομίζῃ πως σὲ διώξαμε...

Ὅμωνα πολὺ ἔταν τὴν ἀκούα νὰ μὲ πειράζῃ ἔτσι. Ἀλλὰ ἤμουν τόσο μικρὸς ποὺ δὲ μπορούσα νὰ τῆς ἀπαντήσω μὲ τὸν ἴδιον τρόπο. Κοκκίνιζα μόνο καὶ ἔ-

ποράκια σὰν καὶ αὐτὰ ποὺ γυρίζουν τὰ ἑλληνικὰ νησιά.

— Κοίταζε, μοδλεγε ἡ τσάτο· Ἄννα, δὲν εἶναι τὸ «Χουριέτ» ἐκεῖνο, κοντὰ στὸ μαῦρο τ' ἀλλανθικό;...

Ἦταν. Καὶ οἱ δύο, καθισμένοι στὸ παρὰθυρο, κοιτάζαμε τὸ βαποράκι ποὺ δολοῦνα μεγάλωνε καὶ πλησίαζε, διαγράφοντας ἓνα μεγάλο τόξον στὸν κόλπο τῆς Σμύρνης.

Ὁ μπάρμπα-Γιαννάκης ἦταν Γιαννιώτης. Εἶχε κάτι μεγάλες μουστάκες σὰ τοιγγέλια. Ἀλλὰ ἦταν αὐτὸ τὸ μόνο ἀρματωλικὸ χαρακτηριστικὸ του. Τὰ μάτια του, στεφανωμένα μὲ ἀραχνοειδεῖς ρυτίδες, ἡ μύτη του, λεπτὴ καὶ γαμψή, δείχνανε τὸν ἄνθρωπο ποὺ εἶχε ζήσει στὴν πόλη; καὶ πρὶν ἀπ' αὐτὸν ὁ πατέρας του, ὁ παππούς του καὶ ὅλοι σχεδὸν οἱ πρόγονοι του.

Πόσο τρόμαζα ὅταν ἔβλεπα τὸν πατέρα του! Ἡ εἰκόνα του, μιὰ τεράστια ἐλαιογραφία σὲ χρυσοῦ πλαίσιο, ἐπιανε ὅλο τὸν τοῖχο πάνω ἀπ' τὴν τοιμηγέα, στὴν τράπεζαρια. Ἦταν καθισμένος πλάι, μὲ τὰ χέρια σταυρωμένα στὴ ράχη μιάς καρέκλας. Εἶχε ἓνα γένι καὶ ἓνα μουστάκι κατάμαυρο. Μὲ κοίταζε μὲ ὕφος τόσο αὐστηρὸ, ποὺ δὲν τολμοῦσα νὰ κάνω τίποτα μπροστὰ του.

— Λοιπὸν; ρωτοῦσε ὁ μπάρμπα-Γιαννάκης βάζοντάς στὸ πιάτο μου ψάρι ἀπ' αὐτὸ ποῦχε φέρεται μαζί του, σήμερὰ ἔχουμε μουσαφίρη, τὸν κύρ-

Σάνδρο! Δὲ μοῦ λές, Ἄννα, τοῦ εἰδείξες ἐκεῖνο τὸ πιάνο ποὺ βρῆκα τὸ πρῶτὸ στὸ δρόμο;

Ἦταν ἓνα θαυμάσιο παιχνιδάκι ποὺ εἴχα νότες γλυκὲς σὰν βιολί. Τὸ εἶχα κίόλας ξεχαρβαλώσει.

Ὅταν τᾶκουε, ὁ μπάρμπα-Γιαννάκης ἔκανε τὸ θυμωμένο.

ΤΡΙΣΕΥΤΥΧΙΣΜΕΝΟ

ΤΟ 1929

(*) Ὁ κ. Ἀλέξανδρος Σ. Βελιόγλου, ὁ συγγραφεὺς αὐτοῦ τοῦ διηγήματος, εἶναι σήμερὰ ἐξὸς ἀπὸ τοὺς κλιθεύοντες νέους διηγηματογράφους. Χρῆσιν ὁ Διαπλαστικόπουλος καὶ αὐτὸς, ποὺ ἔδρασε πολὺ μὲ τὸ κληροῦμα τοῦ ψευδώνυμου Σμύρνη, ἀναδείχθηκε τελευταίῃ μὲ τὸν Ἀ' Λογαγεχνικὸ Διαγωνισμὸ τῆς «Νέας Ἑστίας», ὅπου πήρε τὸ τριεχιλιόδραχμο βραβεῖο ἓνα θαυμάσιον διήγημα του, «Οἱ θεοὶ τῆς τοῦ Κοτόλου». — Σ.τ.δ.

σφιγγα τὰ δάχτυλά μου. Ἦ τσάτο· Ἄννα ἀπότομα μ' ἄρπαξε στὴν ἀγκυλιά της.

— Ἐλα, Σάνδρο, χρυσοῦ μου, νὰ δοῦμε ἀν ἔρχεται τὸ βαποράκι ἀπ' τὴ Σμύρνη, μὲ τὸ μπάρμπα-Γιαννάκη.

Καθόμαστε στὸ Κορδελιό, ἀπ' τ' ἄλλο μέρος τοῦ κόλπου, ἀνὰ πρὸς τὴ Σμύρνη. Ἦ συγκοινωνία γινόταν μὲ κάτι βα-

Σάνδρο! Δὲ μοῦ λές, Ἄννα, τοῦ εἰδείξες ἐκεῖνο τὸ πιάνο ποὺ βρῆκα τὸ πρῶτὸ στὸ δρόμο; Ἦταν ἓνα θαυμάσιο παιχνιδάκι ποὺ εἴχα νότες γλυκὲς σὰν βιολί. Τὸ εἶχα κίόλας ξεχαρβαλώσει. Ὅταν τᾶκουε, ὁ μπάρμπα-Γιαννάκης ἔκανε τὸ θυμωμένο.

— Τι; τσπασες; Αϊ, καλά, δε θα σου ξαναφέρω πιά τίποτ' άλλο...
 — Μά δεν τὸ βρήκες στὸ δρόμο; ἔλεγε δειλά.
 Τελοῦσα.
 — Πρέπει νὰ προσέγγη κανεὶς τὰ λόγια του μ' αὐτόν! ἔλεγε στὴν τσάτο-Αννα.
 Ἐπειτα ἀπὸ τὸ φαί, ὁ μπάριμπα-Γιαννάκης πάντα κοιμότανε.
 Ἡ τσάτο-Αννα μὲ πῆγαινε σεργιάνι στὴν προκουμάια. Ὅταν δὲν ἦταν κουρασμένη, τραβούσαμε πολὺ μακριά.
 Τὶ ὄμορφα ποὺ ἦταν αὐτὰ τὰ σεργιάνια μὲ τὴν τσάτο-Αννα! Μοῦ μιλοῦσε, σὲ νῆχε κοντὰ τὴς ἓνα μεγάλο, γιὰ τὸν εὐτυχημένο καιρὸ ποὺ πῆγαινε μὲ τὸν άντρα τὴς στὰ κτήματά του στὴν Ἡπειρο.
 — Περνάει ἀπὸ μέτα ἓνα ποτάμι, ὁ Λούρος, μοῦ ἔλεγε. Σὲ κάθε ἐχθὴ του οἱ καλάμιες εἶναι τόσο φουντωτές, ποὺ δε μπορεῖς νὰ περάσῃς...
 Φανταζόμενα πόσα σταθὰ θὰ μπορούσα νὰ κάνω μὲ τὰ καλάμια τοῦ Λούρου. Γιὰ ἓνα ἐλάκρηρο στράτευμα!
 — Ὄναι πὶὰ μεγάλες ἀπ' τὸ ποτάμι τοῦ περιβολιοῦ μας...
 Τὸ ποτάμι τοῦ περιβολιοῦ μας ἦταν ἓνα χαντάκι γιὰ νὰ ποτίξῃ τὰ δέντρα καὶ τὰ λουλοῦδια.
 — Ἐ, λιγάκι πὶὰ μεγάλος... Νά, ὡς ἐκεῖνο τὸ σπιτί μὲ τὰ πράσινα παράθυρα... μοῦ ἔλεγε δείχνοντάς μου ἓνα σπιτί σὲ ἀπόσταση πενήντα μέτρων πὸ λιγότερο.
 Ἐγὼ ἔμενα βουβός, ἀλλὰ ἐκεῖνη ἔξακολουθοῦσε:
 — Τὴν πρώτη μέρα ποὺ φτάξαμε στὰ χωριά, γιατί ἔχει δυὸ χωριά μέσα, ἦρθαν ὅλοι οἱ χωρικοί καὶ μᾶς ὑποδεχτήκανε. Μὲ λέγανε δεξιά-κρίστερά: «Ἡ τσουρά μας, ἡ τσουρά μας...»
 — Ἦσου τότε ἀδύνατη; τὴ ρωτοῦσα.
 — Γιατί;
 — Πῶς σὲ φωνάζανε τότε;
 Μ' ἄφινε σὲ διαρκεῖς ἀμφιβολίες ποὺ μὲ θυμῶνανε ἐναντίον τὴς πολύ. Εὐρῶμας ἢ προκουμάια σιγά-σιγά ἀπογομνω-νόταν ἀπ' τὰ σπύτια τὴς, ἀπ' τὸ πετρένιο τοιχάκι ποὺ εἶχαν χτίσει γιὰ νὰ προφυλάγουν τὴν ξηρὰ ἀπ' τὴς ξαφνικές καὶ ταραχῶδεις μανίες τὴς θάλασσας. Τὰ νερά προχωρούσαν σὲ κολπίσκους καὶ λίμνες στὸ ἔδαφος. Φύκια καὶ βότσαλα, ριχμένα στὴς πέτρες, στεγγώνανε μὲ μιά δυσάρεστη μυρωδιά ἀρμης. Ἄπ' τὰλλο μέρος ἦσαν μεγάλα ἀγωνα χωράφια. Ἡ γειτονὰ τὴς θάλασσας τὰ εἶχε στεφίρσει. Μόνον κάτι πικνές τούφες ἀπὸ λεπτά, βελονικὰ ἀγκάθια μεγαλώνανε στὴς θλιβερὲς αὐτὲς ἐκτάσεις, δπου ὁ οὐρανὸς ἀντικατοπριζέταν χλωμά στὰ ἔλη.
 — Ὅτὰ πᾶμε στὸ μπάριμπα-Βασίλη; ρωτοῦσα τὴ τσάτο-Αννα.

Ἦταν ἓνα μικρὸ καφεναδάνι φαρμάζων. Ἐνας ἀπ' αὐτοὺς εἶχε χαρίσει στὸ νοικοκύρη μιά μαϊμού ποὺ τὴν εἶχε φέρει ἀπ' τὴ Σάμο: Ἦταν ὁ μύχιος σκοπὸς τοῦ ρωτήματός μου.
 — Νά, πᾶμε!
 Ἐκεῖ ἀμέσως ἀρχίζα νὰ δίνω φουσκία στὸν πίθηκο, ἐνῶ ἡ θεία μου καθόταν γιὰ νὰ ξεκούραστῇ. Μόνη μὲ τὴς σχέψεις τὴς μελαγχολοῦσε πάλι. Ἐγὼ τὴν παρακολουθοῦσα στὰ κρυφὰ καὶ τέλος τὴν πλησιάζα.
 — Τὶ εἶχει; τὴ ρωτοῦσα χαδιάρικα.
 — Πῶς θὰ ἤθελα νὰ εἶχα ἓνα ἀγοράκι νὰ μὲ φωνάζῃ μαμμά!
 — Ὅτὰ σὲ φωνάζῃ ἐγὼ, τὴς ἔλεγα σοβαρά.
 Μὲ φιλοῦσε παράφορα μὲ δάκρυα στὰ μάτια.
 — Πᾶμε σπιτί, ἔλεγε, εἶναι ἀργά.
 Στὸ δρόμο τοῦ γυρισμοῦ ἦταν πὶὰ τραφερὴ μαζί μου. Δὲ μὲ παίραζε πιά.
 * * *
 Ἐνα πρῶτ' ἢ μαμμά μοῦ εἶπε πῶς ἦ τσάτο-Αννα θάφινε γιὰ τὴν Ελλάδα. Ἦταν οἱ παραμονὲς τοῦ πολέμου καὶ φοβόντανε νὰ μὴν κλείσῃ τὸ λιμάνι.
 Ἐτρέφα ἀμέσως στὸ σπιτί τὴς. Καθότανε στὸ κρᾶθῦρο, μ' ἓνα λεπτὸ ἀλλοριχμένο στὴν ἀσπρη νυχτερίδα τὴς.
 Ὅτὰ φύγομα, εἶπε. Ὅτ' ἀφίω τὸ σπιτί μου, τὴ μαμμά σου, τὴ Σμήρνη, καὶ θὰ πᾶμε στὴν Ἀθήνα.
 Ἐκλαιγε σιγά-σιγά.
 — Μὴ φύγῃς! τὴς εἶπα.
 Χαμογέλασε μὲς στὰ δάκρυά τὴς καὶ μ' ἔστειλε στὸ θεῖο μου, ποὺ ἐπιστατοῦσε στὸ κλείσιμο τοῦ σπιτιοῦ, γιὰ νὰ ντυθῇ.
 Τὴν ἄλλη μέρα ταξιδεύανε...
 Β'
 Στὴν παιδικὴ μου φαντασία, ἡ μελαγχολικὴ καὶ πολυζαπημένη μορφή τὴς τσάτο-Αννας γίνεκε τὸ εἰδωλὸ ποὺ ἔτρεφε τὰ ἀνερὰ μου καὶ μοῦ κρατοῦσε συντροφικὰ ὅταν ἦμουν τιμωρία.
 Ἐντοίματαξὸ ὁ πόλεμος ἀπλωνόταν στὴν Ἐυρώπη καὶ οἱ λαοὶ τρέμανε. Ἐγὼ τάκουγα ὅλα σὸν παραμῦθι. Γι' αὐτὸ καὶ τὸ τέλος τοῦ δὲ μὲ ξένισε. Στὴν ἀνακωχή, ἓνα πρῶτ', γύρισε κ' ἡ τσάτο-Αννα.
 Ἀλλὰ δὲν ἦταν μόνη. Ἐνα παιδάκι, σὸν μιά μεγάλη κοῦκλα, μὲ δαντέλλες, τὴν τραβούσε ἀπ' τὸ φουστάνι. Ἦταν δικὸ τὴς, ἡ κόρη τὴς!
 Μᾶς παρουσίασε τὴν κόρη τὴς σ' ἓνα χείμαρρο ἀγάπης. Φαινόταν τόσο εὐτυχημένη!
 Σὲ λίγο ἔφτασε κ' ὁ μπάριμπα-Γιαννάκης. Ἐκεῖνος πιά δὲν εἶχε νοῦ στὸ μυαλό του. Ἐπρεπε νὰ τοῦ διηγηθῇ ἡ γυναικὰ του, τί ἔκανε ἡ Μπεμπέκα τὴ μιά στιγμὴ, τί εἶπε τὴν ἄλλη, ἀν γέλασε, ἀν ἔκλαψε, ἢ ἀν πενοῦσε.
 — Πεινῶ! εἶπε ἡ Μπεμπέκα.

Δὲν τὴς δὶνανε παρὰ νερόβραστο φιδέ, γιατί ἦταν ἀρρωστη. Ἐκεῖνη ἔμοῃς δῆλωσε κατηγορηματικὰ πῶς δὲν θέτωγε. Τότε ἀρχισαν ἀταλείωτες παρακλήσεις καὶ ὑποσχέσεις γιὰ νὰ βάλῃ μιά-δυὸ κουταλιὲς στὸ στόμα. Ἐμεινε σταθερὴ στὴν ἀπόφασή τὴς.
 Δὲν ἀγκαπῶσα καθόλου τὴ νέα μου ξαδερφοῦλα.
 Πρὶν φύγῃ, ἡ τσάτο-Αννα μοῦπε:
 — Σάνδρο, ἔκρηξες αὐριο νὰ παίξῃς μὲ τὴ Μπεμπέκα;
 — Ὁρῶθ.
 Κράτησε τὴν ὑπόσχεσή μου. Περισσότερο γιατί ἤθελα νὰ δῶ τὴ τσάτο-Αννα παρὰ τὴ χαριτωμένη κόρη τὴς.
 Ἦταν Πρωτοχρονιά. Τὴς Μπεμπέκας τάμοδοασιλιάτικα παιχνίδια εἶχαν πιάσει μιά κἀμαρα. Ἡ ἴδια ἦταν καθισμένη στὴ μέση, πάνω σ' ἓνα χαλί. Ὅταν μὲ εἶδε, στήλωσε πάνω μου τὰ δυὸ γαλάκια ματάκια τὴς ὅλο θέληση κ' ἀθάδεια.
 — Σάνδρο, μοῦπε, σκέφτηκα κάτι τί.
 — Τι;
 — Νὰ παίξουμε χασάπικο!
 Γιὰ νάμαι εὐλακρινῆς, δὲν ἤξερα πῶς τὸ παίξουν.
 — Ἀκουσε, μοῦ ἐξήγησε ἡ Μπεμπέκα, θὰ εἶσαι οὐ ὁ χασάπης κ' ἐγὼ ἢ δούλα ποὺ θὰγοράζω τὸ κρέας. Πᾶρε αὐτὸ τὸ σπαθί καὶ κόψε τὸ κεφάλι τοῦ ἀρσιοῦ μου...
 Ἐγὼ ἤμουν τότε ὡς ἑννιά χρονῶ. Θέλω νὰ πῶ πῶς εἶχα τὸν καιρὸ νὰ ἐκτιμῆσω τὴν ἀξία τῶν παιχνιδιῶν.
 — Τρελλάθηκες; τὴς εἶπα μὲ βαθεῖα ἐκπλήξῃ.
 — Κᾶνε αὐτὸ ποὺ σοῦπα! φώναξε αὐστηρά.
 Κι' ἐπειδὴ ἐγὼ ἔξακολουθοῦσα νὰ στέκωμαι σὸν ἀπολιθωμένος, πῆρε τὸ σπαθί τὴς κ' ἀρχισε νάποκεφαλίζῃ τὸ τᾶρι τὴς.
 Ἀγανακτισμένος, ἀνοῖξα τὴν πόρτα κ' ἔτρεξα στὴς τσάτο-Αννας τὴν κἀμαρα. Ἐγραφε.
 — Τί συμβαίνει; μὲ ρώτησε γελαστή.
 Τὴν πῆρα ἀπ' τὸ χέρι καὶ τὴν ἔφερα στὸ δωμάτιο τὴς Μπεμπέκας.
 — Κοίταξε! τὴς εἶπα.
 Ἡ Μπεμπέκα μᾶς ἔριξε μιάν ἀπαθέστατη ματιά κ' εἶπε:
 — Μαμμά, ὁ Σάνδρος εἶναι... ζῶο!
 — Παλιοκόριτο! τὴς φώναξε ἡ τσάτο-Αννα.
 Τὴ σήκωσε στὴν ἀγκαλιά τὴς καὶ... ἀρχισε νὰ τὴ φιλᾷ μ' ἀπειρὴ τρυφερότητα.
 — Πᾶμε μέσα, εἶπε ἡ Μπεμπέκα, θέλω νὰ σοῦ πῶ ἓνα μυστικόν.
 Μ' ἄφιναν μονάχο δέκα λεπτά.
 Ὅταν ἔξαναγύρισε, ἡ Μπεμπέκα μοῦ εἶπε:
 — Πᾶρε τ' ἀμαξάκι καὶ πᾶμε στὸν κήπο νὰ παίξουμε.

— Ἐγὼ, τὴς εἶπα μὲ περιγρᾶνεια, δὲ γίνεκα δούλος σου!
 Κι' ἀρπάζοντας τὸ καπέλλο μου, γύρισα σπιτί. Ἡ μαμμά δὲν ἦταν ἐκεῖ καὶ κανεὶς δὲν παραξενεύτηκε γιὰ τὴ γρήγορη ἐπιστροφή μου.
 * * *
 Τὴν ἄλλη μέρα, ὅταν μοῦ εἶπαν πάλι νὰ πάω νὰ παίξω στὴς θειᾶς μου, ἀρνήθηκα.
 — Γιατί; εἶπε ἡ μαμμά μὲ κάποια ἐκπλήξῃ.
 Κι' ἐγὼ, ὅσο μπορούσα πὶὰ σοβαρά, τὴς ἀπάντησα:
 — Γιατί δὲν εἶμαι παιδί τὴς!
 ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΒΕΓΙΝΟΓΛΟΥ
 ΤΑ ΠΟΥΛΑΚΙΑ ΠΟΥ ΠΕΘΑΙΝΟΥΝ
 Πλάτ' στὴ φατιὰ, στοχάζομαι, τὰ βράδνα, πῶς πεθαίνουν τὴς κρύες τὴς νύχτας, τὰ φτωχὰ πουλάκια μὲς στὰ δάση. Στοχάζομαι καὶ τὴς φοβιές, ποὺ ἔρημες κ' ἀδειες μένουν σ' ἓνα κλαράκι, κ' ὁ βορρῶς λυσσᾷ νὰ τὴς χαλάσει.
 Ὡ, πῶς πεθαίνουν τὰ πουλιά, τὴς νύχτας, μὲς στὰ δάση!
 Ἄλλ' ὅταν θάοθεῖ ἡ ἀνοιξη, ποὺ τὰ λουλοῦδια βγαίνουν, δὲ θάβρουμε, καθὼς φαίνεται θὰ τρέγουμε στὸ δαίλι, τὰ κρηὰ τὰ κοκαλάκια τους πάνω στὴ χλόη τοῦ Ἀπολίη...
 — Κρῦβονταί τὰχα τὰ φτωχὰ πουλάκια, ὅταν πεθαίνουν;
 (François Coppée) ΜΙΧ. Α. ΣΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟΣ
 ΝΑΙΑ ΜΥΡΙΑ
 ΠΛΗΡΟΣΟΥ!
 Ἐνας φτωχός, ποὺ εἶχε νὰ φάῃ μὲρες, περνώνας ἀπὸ ἓνα ἐστιατόριο, σὺλλογίστηκε:
 «Ἄν δὲ φᾶω καὶ σήμερα, πεθαίνω. Θὰ μῶ μεσα, θὰ χορτάσω καὶ ὑστερα... ὡς γίνετ' οἱ, δ, τι! Δὲν πιστεύω δὰ νὰ μὲ κρεμάσουν!...»
 Καὶ μπήκε, κάθησε, ἔφαγε, χορτάσε. Ἀλλὰ τὴν ὅρα ποὺ ἔπρεπε νὰ ζητήσῃ τὸ λογαριασμὸ καὶ νὰ πληρωσῃ, σηκώθη καὶ πῆγε ἔσα στὸ διευθυντή.
 — Κύριε, τοῦ εἶπε μὲ μεγάλη εὐγένεια: σὰς παρακαλῶ νὰ μοῦ λύσετε μιά ἀπορία. Ἄν ἔρθει ἓνας ἄνθρωπος στὸ ἐστιατόριό σας καὶ φάει καὶ πιεῖ καὶ δὲν ἔχει ὑστερα νὰ σὰς πληρωσῃ... τί θὰ τοῦ κάμετε;
 Ὁ ξενοδόχος σήκωσε τοὺς ὤμους:
 — Ἐρῶ κ' ἐγὼ τί θὰ τοῦ κάμω... Νά, θὰ τοῦ δῶσω μιά κλωτσιὰ στὴν πλάτη καὶ θὰ τὸν πετάξω ἔξω. Τί ἄλλο;
 — Ὅρατα! φώναξε ὁ φτωχός.
 Καὶ γυρίζοντας τὴν πλάτη του στὸν ξενοδόχο:
 — Ἐφαγα, τοῦ εἶπε, μὰ δὲν ἔχω στὴν τσέπη μου πεντάρα. Πληρώσου!
 Ο ΑΝΑΝΙΑΣ

ΘΗΡΙΟΤΡΟΦΕΙΟΝ ΤΟΤΟΥ ΚΑΙ ΣΥΝΤΡΟΦΙΑΣ
 (ΑΝΑΜΝΟΣΜΑ ΓΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ)
 Ε'.

Δὲν ἀπελιπίσθηκε ὅμως ὁ Τοτός.
 «— Ἄχ, κακοκέριλα ζωᾶ! εἶπε μὲ τὸ νοῦ του. Δὲ θέλετε νὰ δαμασιτῆτε μὲ τὸ κηλό; θὰ σᾶς δαμάσω μὲ τὸ κακό! Νάι, πρέπει ν' ἀγριέψω ἐγὼ, γιὰ νὰ μερῶσετε σεῖς. Πῶς ὁ θηριοδαμιστής ἔκανε τὰ λιοντάρια του καὶ τὴς τίγριδες ἀρνάκια;»
 Καὶ κοίταξε ἀμέσως νὰ ἐροδιασθῇ μὲ τὰ «ἀπαιτούμενα» καθὼς τὰ ἔλεγε κηφουλία του. (Ἐ, γιὰ γάτες καὶ γιὰ σκύλους ἦταν ἀροκετό.) Ἐφύιασε ἓνα κημισοί με ξύλο καὶ με λουρί πέτσινο. Σετροῦῶσε ἓναν καλιὸ τεγκέ τοῦ πετρολαίου κ' ἓνα χοντρὸ μπαστοῦνι γιὰ νὰ τὸν χυπᾷ. Καὶ τέλος βρήκε μιά σιδερένια βέργα, ποὺ τὴν ἔχωσε σ' ἓνα ξύλινο χερούλι.
 Ἀδὴ τὴ βέργα, στὴν ἀρχή, θὰ τὴν ἔβαζε πραγματικῶς, στὴ φατιὰ, ὡς ποὺ νὰ κοινίζῃ ἢ ἄκη τὴς. Ἐπειτα ὅμως θὰ τὴν ἔβαφε κοκκινη, καὶ τὰ ζωᾶ του

θὰ ἐνομίζαν πῶς εἶναι πυρωμένη καὶ θὰ τὴ φοβόνταν. Ἐτσι δὲν ἔκανε κ' ὁ θηριοδαμιστής;
 — Ποῦ θὰ μοῦ πᾶτε! ἔλεγε καθὼς ἔτοιμάζε ὅλ' αὐτὰ τὰ «ἀπαιτούμενα». Θὰ σᾶς κάνω ἐγὼ ἀρνάκια!
 Καὶ γιὰ νὰ δοκιμάσῃ, φώναξε τὸν Ἀράπη:
 — Ναβουχοδονόσορα! ἔλα δῶ!
 Ὁ σκύλος, μὲ κάποιο δισταγμό, ἐξύγασε. Ἀὐτὸν ἐρώναζε, ἢ ἄλλον;
 — Ἐλα δῶ! ἔξακολούθησε νὰ τοῦ λέμ ὁ Τοτός. Κάτσε κει κ' ἀκουγε!... Καὶ ποῦτα-πρῶτα πρέπει νὰ ξέρῃς; καὶ νὰ μὴν ἀπορῆς, πῶς δὲ σὲ λένε πιά Ἀράπη. Σὲ λένε Ναβουχοδονόσορα! Ἐπειτα πρέπει νὰ μ' ἀκοῦς κ' ὁ, τι σοῦ λέω νὰ τὸ κάνῃς ἀμέσως. Σοῦξο τώρα! σοῦξο!
 Ὁ σκύλος σηκώθηκε σιὰ δυὸ ποδάρια, ἀν καὶ δὲν τὸ συνήθιζε πολὺ.
 — Μπράβο! τοῦ εἶπε ὁ Τοτός.
 Ὁ σκύλος ἔκαμε πάλι νὰ πατήσῃ καὶ τὰλλα δυὸ τοῦ πόδια.
 — Μή! μὴ! τοῦ φώναξε ὁ Τοτός. Σοῦξο! σοῦξο θέλω νὰ σταθῆς... μισὴ ὅρα! Σὸν ἄνθρωπος!
 Ὁ σκύλος ξαγασηκώθηκε. Μὰ ἐπειδὴ δὲν τοῦ ἄρεσε καθόλου νὰ στέκει ἔτσι σὸν ἄνθρωπος*, ξανάπεσε μὲ τὰ τέσσερα σὰ σκύλος ποὺ ἦταν.
 — Σοῦξο! φώναξε ἀγριέοντας ὁ Τοτός καὶ προτεινόντας τὸ πιστόλι.
 Ὁ σκύλος, τρομαγμένος, κοίταξε τώρα νὰ τὸ σπάσῃ.
 — Δὲν ἀκοῦς; Θὰ σὲ σκοτώσω!... Νά!
 Καὶ μιάμ! Ὁ Τοτός οἶχνει μιά πιστολιά-κηφουλία.
 Ποῦς φεῦγει;
 Ὁ Ναβουχοδονόσορας!... Ἐρεῖα πιά' τον τώρα στὰ χωράφια!
 (Ἀκολουθεῖ)
 Η ΚΥΡΑ - ΜΑΡΘΑ

ΑΘΗΝΑΪΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ - ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑ

γαπητοί μου,

ΤΟ περασμένο φυλλάδιο, που το λάβατε την παραμονή των Χριστουγέννων, ή Διάπλασις σας έδωσε την «Προσκύνηση των Μάγων», την περίφημη εικόνα του Ροϋμπενς, ενός από τους μεγαλύτερους ζωγράφους του κόσμου. Αυτή την εικόνα τη διάλεξε από χίλιες. Γιατί δεν υπάρχει σχεδόν ζωγράφος, παλαιός ή νεώτερος, που να μη τον ενέπνευσε το θαύμα της Γέννησης. Έκτος από τους αναρίθμητους αγιογράφους, που δεν ήταν βέβαια όλοι καλλιτέχνες, τη Φάτνη όπου γεννήθηκε ο Χριστός μια παγερή νύχτα του Δεκεμβρη, την αναπαράστησαν κι' οι μεγαλύτεροι. Τί θέμα, αλήθεια! Είναι καλλιτέχνημα μόνο του. Γιατί ή αντίθεση είναι από τα κυριότερα στοιχεία μιας καλλιτεχνικής σύνθεσης, κι' αυτό το θέμα έχει την πιο χτυπητή: Μια σπηλιά, μια φάτνη «αλόγων», στη μέση ένα νεογέννητο παιδί με θείο φωτοστέφανο, κι' από πάνω ένα θαυμάσιο αστρο. Το παιδί του Θεού, ο βασιλιάς του κόσμου, ο Θεός ο Ίδιος, σ' ένα λίκνο τόσο ταπεινό που δεν θα το καταδεχόταν, για το παιδί του, ούτε ο βουκόλος εκείνων των «αλόγων»! Αυτή είναι ή αντίθεση που κάνει τόσο ωραία κάθε εικόνα της Γέννησης, και την πιο κακότεχνη ακόμα: Ταυ Ροϋμπενς, που σας έδωσε ή «Διάπλασις», είναι μια από τις ωραιότερες. Ο μεγάλος ζωγράφος ήταν ρεαλιστής. Στην εικόνα του, ούτε ο μικρός Χριστός έχει φωτοστέφανο, ούτε ή Παναγία, ούτε το αστρο φαίνεται που ωδήγησε τους Μάγους. Μόνο οι καμήλες τους. Αλλά τί σημαίνει; Ο θεατής τα βλέπει αυτά όλα και χωρίς να είναι ζωγραφισμένα. Ο ζωγράφος του τα υποβάλλει με την τέχνη του. Το φως που έχει αυτή ή εικόνα, εν' ένα φως θείο. Λες και χύνεται μέσα στη Φάτνη από τους φωτοστέφανους που λείπουν κι' από τ'αστρο που δεν φαίνεται. Κι' ή Γέννηση έδωμάς παρουσιάζεται μ' όλο της τ'εμυστήριο και το μεγαλειό, σαν ένα θαύμα που είναι.

Σάν τους Μάγους, ως γονατίσουμε και μες μπροστά στο θείο Βρέφος κι' ως του προσφέρουμε τα δώρα μας. Ας μην έχουμε πραγματικό χρυσό, λίβανο και σμόρνα. Ακόμα πιο πολύτιμα πράγματα μπορούμε να βρούμε στην ψυχή μας. Φτάνει να την υψώσουμε ως τη νοσητή Φάτνη όπου γεννήθηκε ο Χριστός, κι' από εκεί ως τον Ουρανό, την πρώτη και την παντοτεινή του κατοικία. Σ' αυτή την ανύψωση ως μας οδηγήσει το θαυμάσιο Αστρο. Δεν πειράζει αν δεν το βλέπουμε, αν δεν το ξε-

χωρίζουμε μέσα στα άλλα άμετρητα άστρα, τα κοινά. Τόχουμε κι' αυτό μέσα στην ψυχή μας. Κι' είναι επτάδιπλο σαν την Πούλια, κι' έχει όνόματα πολλά: Αγάπη, Καλασύνη, Εὐσπλαγγία, Εὐσέβεια, Ζήλος, Επιμέλεια, Αρετή...

Στο σημερινό πάλι φυλλάδιο, που θα το λάβατε την παραμονή της Πρωτοχρονιάς, ή Διάπλασις σας παρουσιάζει άλλο νιογέννητο, το 1929. Ίδείτε τί όμορφο που είναι και τί γλυκά που γελά αυτό το παιδάκι. Πόσα μ'ς υπόσχεται το γελάκι του! Και πόσα, αλήθεια, μπορεί να μ'ς φέρη ένα Νέο Έτος! Δεν είναι μόνο τα δώρα της πρώτης του ημέρας είναι κι' εκείνα που φυλάει για όλες του τις άλλες. Τριακόσιες εξηνταπέντε σωστές. Για φαντασθήτε τί γίνεται σε τόσο καιρό!

Αλλ' ως ρίξουμε και μια ματιά στο Έτος που φεύγει. Κι' αυτό μ'ς ήρθε με γέλια και με υποσχέσεις, μ'... δεν τις κράτησε όλες. Και μόνο το Δάγκειο να θυμηθούμε, οι Αθηναίοι τουλάχιστο, θα πούμε μέσα μας «να πάη και να μη γυρίση!» Α, δεν πέρασαμε καθόλου ωραία το 1928. Αυτή ή επιδημία μ'ς τσάκισε. Αρρωστήσαμε όλοι, αφήσαμε τις δουλειές μας, βασανιστήκαμε, ζοδευθήκαμε. Και, το χειρότερο, χάσαμε ανθρώπους αγαπητούς και πολύτιμους, — άλλους μόνο για μ'ς, άλλους για τον τόπον όλο — που αν δεν ήταν ή καταραμένη αυτή επιδημία, θα τους είχαμε και θα τους χαίρομαστε ακόμα χρόνια.

Εγώ έχασα τη μητέρα μου. Σεις, σχεδόν όλοι, κάποιον θα χάσατε συγγενή. Κι' ο τόπος, μαζί μ'ς, έχασε τον παιδαγωγό και λογοτέχνη Κουρτίδη, που ο θάνατός του τόσο λύπησε τη Διάπλασις σας. Έπειτα τον Ρήγα Νικολάδη, τον φυσιολόγο, έναν από τους μεγαλύτερους Έλληνες επιστήμονες τον έξοχο ζωγράφο Ροϊλό, — αγαπημένον κι' αυτόν της Διαπλάσεως, τον πρώτο-πρώτο της εικονογράφου — τον αρχαιολόγο Ξανθουδίδη, τον ήθοποιό Ταβουλάρη, τον ποιητή Ματσούκα, τον οφθαλμολόγο Δελλαπόρτα, τον ακαδημαϊκό Λιβαδά, τον τόσο καλό συγγραφέα σχολικών βιβλίων Κοινιδάρη, κι' άλλους, κι' άλλους...

Έκτος από το Δάγκειο, το 1928 μ'ς έφερε και τους σεισμούς. Έμεις μπορεί να τους ξεχάσαμε για ρωτήστε όμως τους καίμενους τους σεισμόπαθους, στην Κόρινθο, στο Καλαμάκι, στην Ίσθμια, στο Δουράκι... Πόσα σπίτια πεσμένα ακόμα, πόσα έρείπια, και πόσες καλύβες, σκηνές, κατακίες πρόχειρες κι' ακατασκευάστες... Θα περάση πολύς ακόμα καιρός, για να ξαναγίνουν αυτές οι πόλεις όπως ήταν και να ξεχάσουν οι κάτοικοί τους, οι φτωχότεροι μάλιστα, τη θεομηνία... Ώ, ως πάη κι' ως

μη γυρίση το 1928 με τους σεισμούς του και με τις επιδημίες του!

Ας παρακαλέσουμε τώρα το Θεό να είναι πιο ευτυχισμένο το 1929. Και μάλιστα πολύ πιο ευτυχισμένο, για να μ'ς αποζημιώση... Ωστόσο έμεις χρωστάμε στο 1928 κι' ένα καλό, που θάμαστε άχάριστοι να μην το πούμε: Μ'ς έφερε τη Διάπλασις δωδεκαεσέλιδη. Κι' αυτό είναι ένα δώρο μεγάλο, που αξίζει για πολλά.

Με χίλιες εύχες για την υγεία σας, την προκοπή σας, την ευτυχία σας, Σας ασπάζομαι ΦΑΙΔΩΝ

ΔΙΕΤΕΙΣ ΔΙΑΚΟΠΑΙ (Μυθιστόρημα υπό Τουλίου Βίερ)

— Συνέχεια από το προηγούμενο — Σ'ε λίγα όμως ακούσθηκε απέξω μια κραυγή: — Βοήθεια! — Έπειτα πάλι, από πιο κοντά: — Βοήθεια! Κι' άμέσως ή κυρά-Καίτη την έγνωρίσε. — Αυτός είναι φώναζε. — Ποιός; Έκαμε ο Μπριάν. — Άνοιξτε του, για τ' όνομα του Θεού! άνοιξτε. Άνοιξαν την πόρτα, κι' εὐθὺς ένας άνθρωπος, καταμουσκεμένος, όρμησε μέσα στη σπηλιά. Ήταν ο Έβανς, ο λοστρόμος του «Στέβερν».

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΣ. Η διήγησις του Έβανς. — Τα μετά το ναυάγιο. — Ο άετός. — Πώς αναλύθηκε ή σπηλιά. — Ο Έβανς δραπετεύει. — Σκέδια.

Ο Μπριάν κι' οι άλλοι, βλέποντας έξαφνα τον Έβανς, στάθηκαν στην αρχή άκίνητοι. Έπειτα όμως τον πλησίασαν με προθυμία και με συμπάθεια. Κι' ήταν ο Έβανς νέος καιμιά τριανταριά χρονών, εύρωστος, ρωμαλέος, με συμπληθητικό πρόσωπο και ζωηρό βλέμμα. Τα γένεια του, πυκνά κι' άχτένιστα, ούτε αυτά δεν κατάφεραν να τον δείξουν άσχημο ή άγριο.

Το πρώτο που έκαμε, αφού μπήκε στη σπηλιά, ήταν να κλεισή την πόρτα και να κολλήση ταύτι του στο φύλλο. Δεν άκουσε όμως τίποτα ύποπτο, φαίνεται. Και γυρίζοντας, κοίταξε τους νεαρούς άποίκους έναν — έναν. — Όλα και παιδιά! φιδύρισε με κάποια στενοχώρια.

Άξαφνα το βλέμμα του άστραψε, το πρόσωπό του έλαμψε από χαρά κι' άνοιξε την άγκυλιά του. Είχε ιδεί την κυρά-Καίτη που έρχόταν μ' άνοιχτές κι' αυτή άγκυλές. — Καίτη! — Έβανς!

— Ζήσ, καλή μου Καίτη! Και την άγκάλιασε, και τη φίλησε,

και της κρατούσε ακόμα τα χέρια σ'α νάθελε να βεβαιωθεί πως ήταν ζωντανή.

— Ναι, παιδί μου Έβανς, ζω ζω! Ο Θεός μ' έσωσε όπως και σ'ενα. Κι' ο Θεός σ' έστειλε τώρα να βοηθήσης τα καλά αυτά παιδιά!

Ο λοστρόμος μέτρησης με το μάτι τα παιδιά που τόν τριγύριζαν, κι' είπε:

— Λίγα είναι... κι' ακόμα λιγότερα είναι σε θέση νάντισταθούν... Άλλά δεν πειράζει!

— Μα είναι κίνδυνος να μ'ς προσβάλουν; ρώτησε ο Μπριάν.

— Όχι, παιδί μου, όχι. Τουλάχιστο για την ώρα...

Πόσο επιθυμούσαν τα παιδιά νακούσουν την ιστορία του Έβανς, και μάλιστα τα μετά το ναυάγιο της βάρκας, το φαντάζεται καθένας. Άλλά έπρεπε πρώτα ναλλάξη ρούχα και να φάη κάτι τι. Είχε περάσει το ποτάμι κολυμπώντας, κι' αυτό ήταν έτσι μουσκεμένος κι' είχε να βάλη στο στόμα του μπύουκιά δωδεκα δλάκερες ώρες.

Ο Μπριάν τον πήρε στην άποθήκη και του έδωσε μια καινούρια ναυτική φορεσιά: έπειτα ο Μόκος του έβαλε να φάη κρέας ψητό, γαλέτα, τσάι ζεστό κι' ένα ποτήρι μπράντι.

Στο μεταξύ είχαν σκηωθεί κι' οι μικροί, που δεν τους πήγαινε πια ύπνος. Και καθισμένοι δίπλα στο τραπέζι, μαζί με τους μεγάλους, περίμεναν να τελειώση ο Έβανς το φαγητό του για ναρχίση την ιστορία του.

Αυτό δεν άργησε.

— Η κυρά-Καίτη, τους είπε, θα σας διηγήθηκε τα συμβάντα μας ως τη στιγμή που μ'ς χώρισε το ναυάγιο της βάρκας... Πριν πέση αυτή έξω, πέσαμε μεις, έφτα ναυτες κι' εγώ, άπάνω σε κάτι βράχους... Η ώρα ήταν έπτ'... Μ'ς πέταξαν τα κύματα, αλλά δεν πάθαμε τίποτα σοβαρό. Λίγα ελαφρά χτυπήματα μόνο... Είχαμε και πάθαμε ως να γλυτώσουμε από τα κύματα έκεινα που μ'ς έδερναν και δεν μ'ς άφιναν να προχωρήσουμε... Τελοςπάντων, μετά πολλά, πατήσαμε στην άμμουδιά. Μα εκεί πια είδαμε πως έλειπαν δυο από μ'ς: ο Φόρτης κι' ο Πικ. Τι άπέγιναν δεν έέραμε: τους σάρωσαν τα κύματα, τους ξανάρριξαν στη θάλασσα; ή γλύτωσαν κι' αυτοί κάπου άλλο; σαν και μ'ς; Όσο για την κυρά-Καίτη, εγώ ήμουν βέβαιος πως πνίγηκε. Που να έλπιζω ποτέ πως θα την ξανάβλεπα!

Έδώ ο Έβανς κοίταξε την κυρά-Καίτη με συγκίνηση και με χαρά. Δάκρυσε κι' εκείνη ή καιμένη. Έπειτα ο λοστρόμος εξακολούθησε: — Ήταν μεσάνυχτα πια και σκοτάδι πίσσα, όταν, κι' εγώ δεν ξέρω πως, βρήκαμε τη βάρκα μας άναποδογυρισμένη στην άμμουδιά.

— Έμεις την είδαμε πρωύτερα, κα-

πατών Έβανς! είπε ο Δόνιφαν. Είδαμε μάλιστα και δυο ναυτες, που ήταν ξαπλωμένοι κοντά της, άναίσθητοι. Όταν ξημέρωσε, ξαναπήγαμε να τους βρούμε και να τους θάψουμε μα δεν ήταν πια εκεί.

— Ά, τώρα καταλαβαίνω! είπε ο Έβανς. Θάταν αυτοί που νομίζαμε πως πνιγήκανε, και μακάρι ναχαν πνιγεί. γιατί τώρα θάχαμε δυο κακούργους λιγότερο. Ναι, ο Φόρτης κι' ο Πικ θάπεσαν εκεί κοντά στη βάρκα, κι' εκεί τους βρήκαν ο Ουάλστον κι' οι άλλοι... Εδ'τουχώς γι' αυτούς, και δυστυχώς για μ'ς, δυο ώρη που άφίναμε το καιγόμενο πλοίο, δεν είχαν βραχει, γιατί ήταν μέ-

«Ο Ουάλστον έμεινε κρυμμένος μέσα στα ψηλά χόρτα...»

σα σε κιβώτια. Τα σώσαμε λοιπόν όλα, τρόφιμα, όπλα, μπαρούτη, τα εξασφαλίσουμε σ' ένα μέρος και ξεκινήσαμε προς τ' ανατολικά... Εκεί που πηγαιναμε, ο Ράκ είπε: «Άμ ή Καίτη ή κακομοίρα, τί να γίνει;—Θεός σωρώς τη!» άποκρίθηκε ο Ουάλστον. «Καλύτερα έμεις που την ξεφορτωθήκαμε!» — Έτσι και τα ταίρια της!» είπ' ένας άλλος ναύτης... Άλήθεια, κυρά-Καίτη, δεν μου λες πως γλύτωσες εσύ;

— Έκει-δ' μ' έρριξε και μέσα το κύμα, άποκρίθηκε ή κυρά-Καίτη, και τέκουσα μάλιστα αυτά που είπαν για μένα οι κακοβροί εκείνοι... Γι' αυτό, μόλις ξεμακρόνατε, σηκώθηκα και τ'όβαλα στα πόδια από τάντιθετο μέρος... Ύστερα από τριανταέξη ώρες, τα καλά αυτά παιδιά με βρήκαν στο δάσος σε κακή κατάσταση. Σ' αυτά χρωστώ τη

ζωή μου. Ο Θεός γ'α τους δώση ό τι επιθυμούν!

— Λοιπόν, κύριοί μου, ξανάρχισε ο Έβανς.

Μα στάθηκε πάλι, για να ρωτήση το Μόκο που φύλαγε στην πόρτα:

— Μην ακούγεται τίποτα απέξω;

— Όχι, καπετάν Έβανς, ήσυχία!

— Καλά, λοιπόν, που λέτε, ύστερ' από μια ώρα δρόμο, άπαντήσαμε δέντρα πολλά και πλαγιάσαμε. Την άλλη μέρα, ξαναγυρίσαμε στη βάρκα να ιδούμε αν μπορούσε να διορθωθή. Μα που εργαλειώμ' την άφήσαμε κει-χάμω και ξεκινήσαμε για κανέν' άλλο μέρος, που ναχη κυνήγι και νερό. Προχωρήσαμε καιμιά δεκαριά μίλλια και βρήκαμε ένα ποτάμι και, παρακάτω, ένα λιμανάκι άναμέσα σε βράχους — Λαμπρά! είπαμε. — Έ, παιδιά! φώναζε ο Ουάλστον, αν μπορούσαμε να κουβαλήσουμε εδ'ω πα και τη βάρκα και να τη φτιάσουμε όπως — όπως, θάμασε με το βασιλιά γενιά! — Πραγματικώς, την άλλη μέρα ξαναπήγαμε, δέσαμε τη βάρκα με σχοινιά και, γιαλό — γιαλό, τη σύραμε ως το λιμανάκι, όπου τώρα είναι άσφαλισμένη εκεί.

— Άλήθεια, έκαμε με χαρά ο Μπριάν. Τη διορθώσατε;

— Όχι, γιατί έμεις δεν είχαμε εργαλεία, άποκρίθηκε ο Έβανς.

— Έμεις όμως έχουμε! φώναζε ο Δόνιφαν.

— Μ' αυτό υποπτεύθηκε κι' ο Ουάλστον, όταν έμαθε κατά τύχη πως το νησί αυτό δεν είναι άκατοίκητο.

— Και πως τόμαθε αυτό, καπετάν Έβανς;

— Άκούστε. Είναι όκτώ μέρες τώρα... ένα πρωί, ο Ουάλστον, οι δικί του κι' εγώ, — γιατί ποτέ δεν μ'ρίναν μόνο, — ξεκινήσαμε για το δάσος. Μετά τρεις ώρες φτάσαμε στη λίμνη. Κι' είδαμε κάτι παράξενο: ένα σκελετό από καλάμια, σκεπασμένο με πανί.

— Ο άετός μας! φώναξαν τα παιδιά.

— Ά! έκαμε ο Έβανς. Άετός λοιπόν, ήταν εκείνο το πράγμα; Κοίταξε να μη μπορούσαμε να το καταλάβουμε. «Τι να είναι;», λέγαμε όλοι. Και σάξαμε το κεφάλι μας να το βρούμε... Ο, τι κι' αν ήταν όμως, αυτό δεν μπορούσε ναγιγε μονάχο του κάποιος το είχε κάνει. Λοιπόν το νησί δεν ήταν έρημο. Άλλά ποιόι το κατοικούσαν; Αυτό ήταν το σπουδαίο!... Μα εγώ, από τη στιγμή εκείνη, αποφάσισα να τους το σκάσω. Γιατί ε, τι κι' αν ήταν, συλλογιστήκα, οι κάτοικοι του νησιού, πάντα θάταν καλύτεροι από τους κακούργους που με είχαν στα χέρια τους. Μα κι' αυτοί, σ'α γ'α κτάλαθαν τη σκέψη μου, με φύλαγαν από τότε ήμέρα και νύχτα.

(Άκολουθεί) Μεταφρ. Π. Ι. Φ. και Γρ. Ε.

ΑΝΤΙΟΠΗ

Ποιός είπε πως ό,τι περάση σβύνεται, πως έχει χαθή ό,τι ευθίστηκε στη λήθη; Κάποτε θυμώμαστε-ξαστερα πράγματα παλιά, χαμένα με κάποια ζωή που κοιμήθηκε μέσα μας από καιρό ανοίγει μια στιγμή τα μάτια της κι' αποκοιμάται πάλι.

Τέτοιες στιγμές ζυγνάζει μέσα μου ή θύμηση της Αντιόπης. Θάταν με πρώιμη ανοιξιάτικη μέρα όταν πρώτη φορά ήρθε σπίτι μας. Ήλιος πλημμύριζε την ξαμωτή γαλαρία κι' έλαμπε γαλάζιος ο ουρανός πάνω απ' τον κήπο που δεν είχε ακόμα λουλούδια. Η μητέρα μου την κρατούσ' απ' το χέρι, το πρόσωπό της δεν έμοιαζε με κανέν' άλλο απ' όσα είχα δει ως τότε. Τα μαύρα της σγουρά μαλλιά και τα φωτεινά άφροδα μάτια της έδραπε κανείς σ' αυτήν όταν την πρωταντίκρυζε.

Σε λίγη ώρα την πήρα μαζί μου κάτω στον κήπο. Δεν ξέρω αν λέγαμε τίποτα και ούτε θυμάμαι: σαν να είχε λιγοστήσει όμως μέσα μου το αίσθημα πως ήμουν το μονάχο παιδί του σπιτιού. Της έδειξα τις βραγιές που θάνθιζαν σε λίγο οι μενεξέδες μέσα στα σκούρα φύλλα τους, τις δυό μας πασαλιές, μια μαβιά και μιαν άσπρη, και τον κύκλο το σχηματισμένο με λεβάντια, που άνοιζε κάθε Μάη στη μέση του ένα ευδιασπτό βασιλικό κρίνο. Την πήγα και στο καταφύγιό μου πίσ' απ' τον κισσό και την έβαλα να καθίσει στη μεγάλη λεία πέτρα πουχα σφύρι με τόσο κόπο ως εκεί.

"Επει' από κείνη τη μέρα, έμεινε μαζί μας πολλόν καιρό." Ένα όλόκληρο φωτεινό καλοκαίρι.

Και θυμάμαι, ξαναζωντανεύω στιγμές από κείνο το καλοκαίρι, που είναι άδύνατες κι' είναι σαν μπερδεμένες. Μά ως τόσο μέσα βαθιά μου, πέρ' από κάθε θύμηση και πέρ' από κάθε εικόνα, ζή ή ζωή εκείνου του καλοκαιριού όλόκληρη, αδιάσπαστη. Έμεινε μέσα μου όπως μένει κάποτε ή εντύπωση από ένα βιβλίο, που όμως δε θυμώμαστε παρά κάποια του λόγια σκόρπια και δίχως νόημα, και που μονάχα εκείνη ή εντύπωση τα ζωντανεύει και τα συνδέει. Θυμάμαι τρεχάματα γύρ' απ' το φράχτη με τις κудιωνιές, και παιχνίδια που φανταζόμαστε μόνες μας στο λειβάδι του παλιού ληνού. Θυμάμαι και κάποια δειλινά που κουρασμένες καθόμαστε αμίλητες στο πλατό πεζούλι του πηγαδιού. Ποτέ δε ρώτησα τη μητέρα μου, ούτε την Αντιόπη την ίδια, πούθε ήρθε, κάποτε σπρωγμένη από έναν ξαφνο φόβο, ήθελα να ρωτήσω αν θάφευγε. Μά ή Αντιόπη ήταν πάντα εκεί δίπλα μου, ήταν απίστευτο πως μπορούσε να φύγει.

Και μια μέρα—θάταν προχωρημένο φθινόπωρο, γιατί ο τρύγος είχε τελειώ-

σει—έν' άμμάξι έστριφέ απ' το μεγάλο δημόσιο δρόμο στο στενό μας δρομάκι. Τα ξερά κλαδιά του φράχτη με τις άγριοστραναφυλλές εξώσαν τραζόντας τις γυαλιστερές του μαύρες πόρτες.

Δεν ξέρω γιατί κατάλαβα πως έρχόταν για την Αντιόπη. Κατάλαβα κι' έλας με μιας πως ήταν άνοφελο να διαμαρτυρηθώ, να κλάψω, ν' άρπαχτώ άπάνω της. Την άφισα κι' έφυγε. Δεν καρτώνω να θυμηθώ τίποτ' άλλο: μονάχα μου φαίνεται πως είχ' άποζητήσει το σπίτι μας στην πόλη, το μικρό μου κατα-

ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΥ

(Έθνικόν Άριστέιον Γραμμάτων και Τεχνών.)

ΕΝΑ ΠΑΙΔΙ ΜΕ ΤΡΕΙΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΕΣ

ΠΡΩΤΟΤΥΠΟ ΒΑΛΗΝΙΚΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

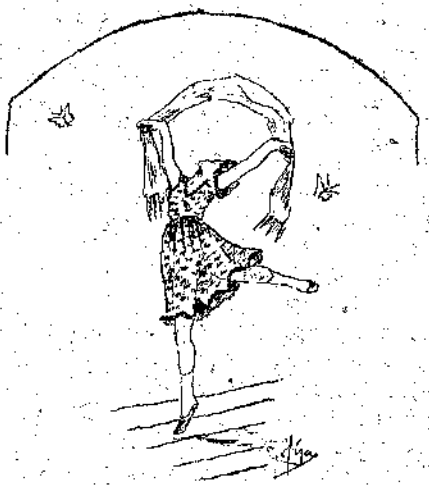
με αιντία της Σ. ΑΙΛΙΑΣ ΚΑΡΑΚΑΛΟΥ

—Συνέχεια από το προηγούμενο—

Η φωνή του ήταν γλυκειά και σε μερικές νότες, τόσο δυνατή, που άπορούσε κανένας πως έβγαине από το άδύνατο στηθάκι του χλωμού παιδιού.

Η μικρή Νίνα δεν είχε τό ίδιο πρότερημα. Τραγουδούσε κι' αυτή, με ή φωνούλα της πνιγόταν από τη φωνάρα του συντρόφου της. "Έκανε σά γατίτσα" καθώς έλεγαν οι άκουσιές. Ήταν όμως όμορφο και χαριτωμένο κοριτσάκι ως δώδεκα χρονών, γερό, μεγαλόσωμο, άσπρο με κόκκινα μαγουλάκια, με ξανθά μαλλιά και με γαλανά μάτια. Έχόρευε με τέχνη και με φυσική χαρή γυμνασμένη φαίνεται από πολύ μικρή να στρίβη τα ποδαρικά της και να πατά μόλις με τις μύτες.

Και καθώς στριφογύριζε, με το κοντό φουστανάκι της, γαλάζιο και κεντημένο με χρυσόγγεμα και με χρυσές πούλιες, με την άσπρη γάζα στους ώμους της και με τα λυτά της χρυσά μαλλιά, ήταν στιγμές που έλεγε πως δεν έχόρευε,

•Η Νίνα χόρευε με τέχνη... (Σελ. 54, στ. β΄.)

φύγιο πίσ' απ' τον κισσό, και πως ή μητέρα μου, αιώνια άνησυχη για μένα, έλεγε πως μ' έβλαψαν εκείνο το χρόνο οι ύγρασιές του φθινοπώρου στ' άμπέλια.

Και τώρα, στην πίκρα κάθε καινούριου χαμού, μπερδεύεται ένας πόνος παλιός ευτυχισμένος: ξαναβλέπω από ένα παιδικό πρόσωπο μονάχα δυό φωτεινά άφροδα μάτια, κι' ένα όνομα, που τ' άχάλη μου δεν μπορούν να προφέρουν πιά γυρνά στη θύμησή μου: Αντιόπη!

ΜΥΡΙΝΗ

παρά πως πετοόσε σά μια πολύχρωμη πεταλούδα.

Τη συμπαθούσαν πολύ τη μικρούλα χαρούτρα. Κι' όταν, ύστερ' από τον τελευταίο της χορό, έβγαине με το δίσκο—μ' άληθινά δίσκο αυτή, όχι με το καλάθι του Μανουρίκου, — της έφριχναν πεντάρες και δεκάρες με την πιό μεγάλη προθυμία.

Πού να τ' άβρηκε τόχα αυτό τα παιδάκια ο Πανάγαρης. Αυτός έλεγε πως ήταν άνίψια του, παιδία μιας χήρας φτωχής, άδερφής του. Μά δε φαίνόνταν γι' άδέρφη το άδύνατο εκείνο μελαχρινό αγοράκι και το γερό ξανθογάλανο κοριτσάκι. Σε τίποτα δεν έμοιαζαν. Έπειτα παρατήρησα, πως μόνο ή Νίνα έλεγε τον Πανάγαρη μπάρμπα. Ο Φάνης τον φώναζε πότε κύριο και πότε άφέντη. Πού θα πή πως μόνο ή Νίνα μπορούσε νάταν άληθινά άνίψια του. Άς είναι, πιό κάτω θα ίδουμε.

Ά, έέχασα την καρδερίνα που έβγαζε τις τόχες. Αυτή ή Πανάγαρης την είχε βγάλει Πυθία, γιατί ήξερε πως τον παλιό καιρό έτσι λεγόταν ή ίέρα του Άπόλλωνα, στο Μαντείο των Δελφών, που έλεγε τις τόχες των ανθρώπων.

Η καρδερίνα όμως δεν τις «έλεγε» καθόλου. Μόνο τις είχε μπροστά της, γραμμένες—τυπωμένες μάλιστα,— σε κάτι χαρτάκια, κόκκινα, κίτρινα, πράσινα, γαλάζια, διπλωμένα στα τέσσερα κι' άραδιασμένα σ' ένα στενόμακρο κουτάκι άπέξω απ' το κλουβί της, σαν τραπουλόχαρτα. Κι' ήταν γυμνασμένη, κάθε φορά που έφριχνε κανένας στο δισκάκι—μα πεντάρα, να βγάξη το κεφαλάκι της από τα σύρματα του κλουβιού, να παίρνη με τη μπιτίτσα της, στην τόχη, έν' από κείνα τα χαρτέκια, και να τάφινη στο χέρι του Πανάγαρη, που το έδινε στον άνθρωπο που είχε πληρώσει για να μάθη «της τόχης τα γραμμένα»...

Περιττό να σας πώ πως έλες αυτές οι τυπωμένες τόχες προφίτευαν καλά. Θά πλουτήσης... θά δοξαστής... θά ζήσης εκατό χρόνια... θά εύτυχής. Κι' έτσι έμειναν ευχαριστημένοι όλοι, κι' εκείνοι ακόμα που δεν πίστευαν στις μαντιές: γιατί τέτοιος συχνά είναι ο άνθρωπος: του άρέσει να πιστεύη, τι τον συμφέρει, να γελάη τον εαυτό του.

Ο Πανάγαρης διεύθυσε το θλασο και την παράσταση. «Στα μέσα και στα έξω» που λένε πότε καθόταν στην πόρτα ο ίδιος, για να καλή και να μπάζη τον κόσμο, κουδουνίζοντας και διαλαλώντας τα θεάματά του πότε, άφινοντας στην πόρτα το Φάνη, ανέβαινε στην εξέδρα, για να βγάλη το σκόλο ή την καρδερίνα. Όταν του χρειαζόταν εκεί πάνω κι' ο Φάνης, ή πόρτα, φυσικά, έμεινε άφραύρητη, και πολλές φορές άνωθωποι σήκωναν το μπερντέ κι' έμπαιναν χωρίς να πληρώσουν. Ο Πανάγαρης όμως, άνοιχτομάτης πάντα, τους έβλεπε και τους γύρευε να λεφτά στο πρώτο διάλειμμα. Ή, αν ο παρείσακτος ήταν κανένας μικρός που δεν του γεννόσε την έμπιστοσύνη, του φώναζε άμέσως από την εξέδρα «να βγή έξω ή να δώση τον παρσά». Και πάντα έν' από τα δυό γινόταν, γιατί ο Πανάγαρης δεν έχάρριζε κάστανα.

Πηγαίνοντας εκεί καθημέρα, γρήγορα παρατήρησα πως το θιασάρχη αυτόν τον φοβόνταν όλοι. Κι' όμως το πρόσωπο του Πανάγαρη, με τάσπρα γένια και τάσπρα μαλλιά,— θάχε άσπρίσει πρόωρα, γιατί δε φαίνόταν και πολύ γέρος,— ήταν ήμερο, σχεδόν γλυκό. Μόνο τα όλομαυρα και ζωηρά μάτια του έφριχναν κάποτε άγριες ματιές.

Τό γέλιο του πάλι ήταν τόσο αγαθό κι' ό τρόποι του τόσο εύγενικοί, όταν μιλούσε μάλιστα στους πελάτες του, που αν με ρωτούσε τότε κανένας, δεν θάξερα να πώ αν ο άνθρωπος αυτός μου φαίνόταν καλός ή κακός. Όσοσο κι' έγω τον φοβόμουν, μά χωρίς να τον άντιπαθώ.

3. Το Πανόραμα

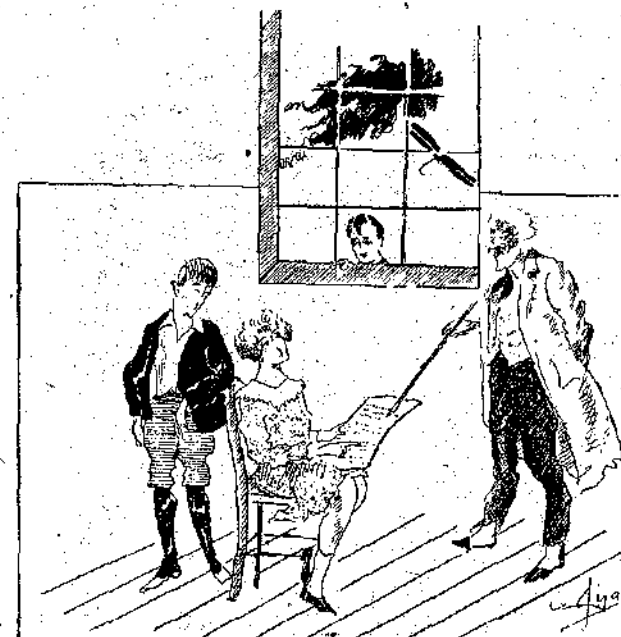
Στο θεατράκι του Πανάγαρη ήταν κι' ένα άλλο θέαμα, που αυτό όμως μπορούσε κανείς να το βλέπει και πριν από την παράσταση και μετά, και το πρωί και το βράδυ: Το Πανόραμα.

Ο Πανάγαρης, που τό είχε φτιάσει μόνος του και τό καμάρωνε και τό έπαινόσε πολύ, έλεγε πως οι φακός του δεν ύπήρχαν στον κόσμο! Ύπήρχαν όμως και παραύπηρχαν οι πολιτείες που εχε μέσα, και μπορούσε κανείς να τις βλέπει μέσ' από τους φακούς, μεγαλωμένες και ζωντανές, σά νάταν εκεί ο ίδιος.

Κι' άλήθεια. Έγω σάοτισα και μαγεύτηκα την πρώτη φορά που είδα μερικές πολιτείες μέσα σ' αυτό το μικρό κουτί με τα δυό στραγγυλά τζαμάκια,

που κολλούσα τα περίεργα παιδικά μου μάτια. Δέ θυμάμαι τώρα τα όνόματά τους όλα, αν και τα έλεγε φωναχτά ο Πανάγαρης, καθώς κινούσε ένα χερούλι, που γύριζε τρίζοντας το μηχανισμό κι' έκανε τις εικόνας γαλάζου... θυμάμαι όμως πολύ καλά τις εικόνας αυτές, που μου φαίνονταν τόσο φυσικές, τόσο άληθινές, ως' ενόμιζα πως έβλεπα από κανένα ψηλό παράθυρο, πότε τη μι' άπολίτεια και πότε την άλλη.

Τι παλάτια, Θεέ μου, ήταν εκείνα, και τί εκκλησιές—με πανύψηλα καμπαναριά—τι εργοστάσια με πελώριες καμινάδες που κάπνιζαν—τι πλατείες με δέντρα, με συντριβάνια, με πολύφωτα και με αγάλματα—τι δρόμοι πλατιοί, ίσοι κι' άπέραντοι, που λές ανέβαιναν στον ου-

•Ο Πανάγαρης μάθαινε στα παιδία του θιάσου του τα τραγουδία με νότες...

ρα με παλάτια, σαν αυτές που έβλεπα στο Πανόραμα. Μπορείτε λοιπόν να φαντασθήτε το θαυμασμό μου μπροστά στις ζωντανές εκείνες ζωγραφιές. Όχι μόνο μου φαίνονταν πως ήμουν εκεί ο ίδιος, όπως έλεγε ο Πανάγαρης, αλλά και ποθούσα να βρεθώ εκεί πραγματικά, να περπατήσω σ' εκείνους τους ώραιούς δρόμους, να σεργιανίσω σ' εκείνες τις ώραιες πλατείες, να ταξιδέψω σ' εκείνες τις ώραιες θάλασσες μ' εκείνα τα ώραία καράδια, να νεβώ σ' εκείνα τα ψηλά βουνά,— να τα ιδώ όλα άληθινά, από κοντά, κι' όχι ψεύτικα, πίσω απ' τα τζαμάκια ενός κουτιού.

Γιατί δεν ήμουν πάλι και τόσο μικρός που να μην καταλαβαίνω πως όλες αυτές οι θαυμάσιες πολιτείες ήταν ζωγραφισμένες σε χαρτί με χρώματα, και μόνο οι φακοί μ' έκαναν να τις βλέπω τόσο πιό μεγάλες και τόσο πιό φυσικές απ' τις συνηθισμένες ζωγραφιές: πως δεν ήταν δηλαδή παρά μια έξοχη «οπτική άπάτη»...

Έτσι το θέαμα που με μάγεψε, γέννησε κιόλα στην ψυχή μου την επιθυμία να ιδώ κάποιο άλλο, όμως με πραγματικό. Ναι, για να ιδώ από Πανόραμα όλες εκείνες τις πολιτείες, επόθησα, πρώτη φορά τότε, να ταξιδέψω. Τό χωριό μου που φάνηκε πιό μικρό, πιό στενόχωρο κι' εύχρήθκα μέσα μου να μπορούσα κάποτε να φύγω, να γυρίσω τον κόσμο, να ιδώ, να γνωρίσω όλ' αυτά τα πράγματα και τα θέμια-τα που είχε.

4. Μια ανέλπιστα πράταση

Καθώς είπα, ο Πανάγαρης με δεχόχόταν στο θεατράκι του χάρισμα και, μπορώ να πώ, με καλοδεχόταν. Δεν ξέρω γιατί, περισσότερο από τάδερφια μου,—τα παιδία έννοω που θεωρούσα ως τότε άδέρφια μου,— έμένα πρόσεχε και σε μένα μιλούσε. Ίσως να με είχε πάρει από καλό μάτι έξαρχη. Ίσως όμως και να είχε μάθει κατόπι για μένα κάτι, που έγω δεν τόξερα ακόμη και που του έρχόταν καλά για κάποιο του σχέδιο...

Έτσι ή άλλουώς, γρήγορα είδα πως είχα άδικο να τον φοβάμαι και, αν με ρωτούσε τότε κανένας, θάλεγα με πεποίθηση πως ο Πανάγαρης είναι καλός.

Άς προσθέσω ακόμα πως ή συμπάθειά του με κολάκευε.

(Άκολουθεί)

ΩΣ ΠΟΥ ΝΑ ΒΡΗ ΤΗ ΜΗΤΕΡΑ ΤΗΣ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ υπό CHARLES RICHTER

— Συνέχεια από το προηγούμενο —

Τώρα ο καλός αγγελός του το πήγε στους κήπους του παραδείσου να παίξει με τ' άλλα αγγελοῦδια, γι' αυτό χαμογέλα... Σε λίγο όμως θα ξυπνούσε και ποιος ξέρει τι το περίμενε!

Το φως δεν το ξύπνησε, αλλά ο Σολομών συλλογίστηκε, ότι δε μπορούσε γ' άφσει το παιδί να περάσει τη νύχτα του κατάχαμα. Έσκυψε και τη σήκωσε στα χέρια του, μουρμουρίζοντας.

Το ξανθό κεφαλάκι έγειρε στον ώμο του γέρου και φώτισε με τις ξανθές του μπούκλες το γέρο πρόσωπό του.

Με το φασίο του στα χέρια, ο Σολομών κοίταξε τριγύρω του, να βρή μια θέση να τ' άκουμπήσει. Αλλά δε βρήκε καμιά κατάλληλη κι έμεινε δυσσρεστημένος. Ο λύχνος τρεμούλιασε έταμος να σβύσει.

— Να πάρει η όργη! μουρμούρισε. Μου πήρε το φαγητό μου, τώρα θα μου πάρει και τον ύπνο μου. Σε κουτιάστηκες, γέρο - Σολομών! Αν σ' άρεσει, κάνε πάλι ευεργεσίες όταν σε παρακαλούν!

Μπήκε στην κάμαρά του, άφησε το φορτίο του στο κρεβάτι του, και ξεπλώθηκε ο ίδιος σε μια μεγάλη πολυθρόνα για να περάσει εκεί επως-επως τη νύχτα του.

Καθώς φυσούσε τη λάμπα κι έσβουσε το φυτίλι, μια φωνίτσα άκούστηκε:

— Μαμάνα!

Ο γέρος έμεινε σιωπηλός, μη γνωρίζοντας τί ν' άπαντήσει.

— Μαμά! είπε πάλι η φωνίτσα. Γκοὺτ νάϊτ!

— Γκοὺτ νάϊτ, μικρούλα, είπε τώρα κι' ο Σολομών.

Κι' έγινε βαθύτατη σιωπή. Πρώτη φορά ο Σολομών βρέθηκε άναγκασμένος να περάσει τη νύχτα του στην πολυθρόνα, κι' όμως δεν άναγκάστηκε διόλου γι' αυτό. Γιατί πρώτη φορά, μια ανθρώπινη φωνή του ψιθύρισε την ευχή αυτή, που μοιάζει σαν θάρρος και προστασία την ώρα που σιμώνουν τα σκοτάδια:

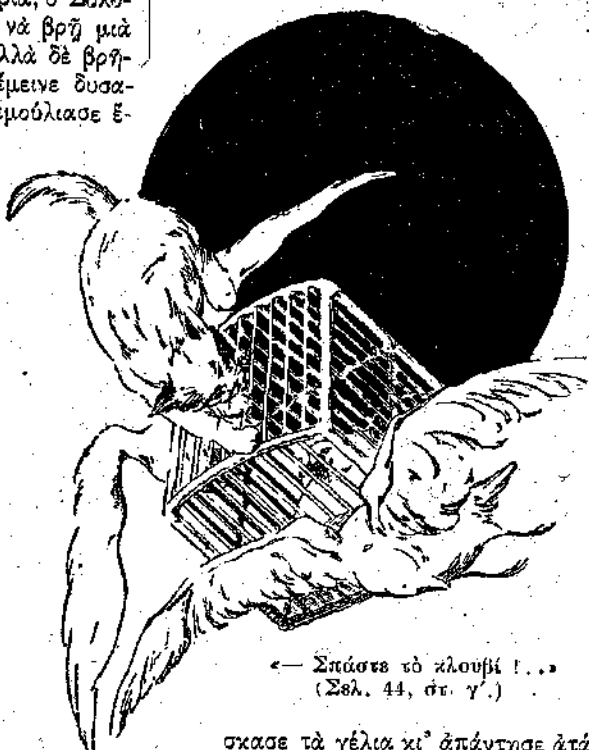
— Γκοὺτ-νάϊτ—Καλή νύχτα!

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'
Θλιβερό πρεσί.

Την άλλη μέρα, ως τις έντεκα, κανένας δεν είχε φανεϊ κι' ο Σολομών, που είχε ξυπνήσει χαρούμενος περιμένοντας να γυρίσουν οι ώραιες του λίρες στερ-

λίνες, άρχισε τώρα ν' άμφιβάλλει, ύστερα να φοβάται, και τέλος τον έπιασε μια μεγάλη τρομάρα, με τη σκέψη ότι ένα τέτοιο ποσό μπορούσε να πάει χαμένο.

Τέσσερες πελάτες ήρθαν να δώσουν ένέχυρα και να πάρουν δάνεια. Φέρθηκε σ' όλους σκληρά, σα νάθελε να έκδικηθή αυτούς τους ανθρώπους, για το πάθημά του. Μια φτωχιά γυναικούλα με το μωρό στην άγκαλιά έβαλε τα κλάματα μπροστά στον άγριο του τρόπο και τούπε ότι ο Θεός δά τον τιμωρήσει και θα του χτυπήσει δ,τι αγαπούσε περισσότερο στον κόσμο. Ο Ίουδαίος έ-

— Σπάστε το κλουβί!... (Σελ. 44, στ. γ')

σκασε τα γέλια κι' άπάντησε άτάραχος:

— Δέ θα μου χτυπήσει τίποτα, γιατί δεν αγαπώ κανένα!

Σκέφθηκε όμως τότε τις λίρες του. Άραγε εκεί θα τον χτυπούσε ο Θεός;

Και για να βγάλει από πάνω του το γρουσουζίκιο αυτό προαίσθημα, δέχτηκε να δώσει το δάνειο που του ζητούσαν, με το άζημίωτο φυσικά! Δάνεισε μερικά σελλίνια μ' ένέχυρο μια ώραία κουνουνίστρα, δάρο της πλούσιας νουνάς του μωρού, που δεν είχε σκεφθεί ότι οι φτωχοί δεν έχουν ανάγκη από πλούσια παιγνιδάκια, αλλά από ψωμί, για να μην πεθάνουν της πείνας.

Η μικρή είχε παρακολουθήσει όλες αυτές τις σκηνές και της είχαν προξενήσει τέτοιο τρομό, ώστε όλο το κορμί της ανατριχίαζε μόλις αντίκριζε από κοντά το γέρο.

Ώστόσο, σ' αυτήν δεν είχε φερθεί σκληρά. Όταν ξύπνησε το πρωί και κοίταξε τριγύρω της, άφισε μια κραυγή τρόμου, γιατί είχε λησμονήσει όλα τα χτεσινά.

— Μαμάνα! Ποῦ είναι η μαμάνα!

Έκείνος όμως την καθησύχασε μ' ένα χαμόγελο και της είπε με γλυκειά φωνή, όπως μιλά ο παππούς στ' άγγόνι, ότι η μαμά της θάρχόταν σε λίγο κι' έπρεπε να κάτσει φρόνιμα να την περιμένει.

Υστερα της έδωσε ένα φλιτζάνι τσάϊ και μια φέτα ψωμί, και της είπε γελώντας:

— Με κλέβεις, μικρή, με κλέβεις και μπορείς να περηφανεύεσαι γι' αυτό. Πρώτη φορά στη ζωή του ο πάπα Σολομών κάθεται και τον κλέβουν!

Και γέλασε τότε με την καρδιά του, κι' η μικρή, καθώς σκέφθηκε ότι θάρχόταν σε λίγο η μητέρα της, γέλασε κι' αυτή με χαρά.

Μα οι ώρες που περνούσαν, άλλαζαν το κέφι του Σολομών. Έγινε άγριος και νευρικός και, μια στιγμή που βρέθηκε η μικρή μπροστά του, την έσπρωξε, τη φοβέρισε πώς θα την δείρει, και στο τέλος την έκλεισε στην κουζίνα και της απαγόρευσε να βγει έξω.

Α, δε γέλοσες τώρα πιά ο γέρος. Όσο συλλογιζόταν, πώς οι λίρες, οι πέντε λίρες στερλίνες, που τις είχε κερδίσει με τόσο κόπο, ήταν χαμένες για πάντα! Τι κατεργάρα ήταν η ξένη εκείνη, και τί ήλιθιος που φάνηκε αυτός!

Βημάτιζε πάνω κάτω, στέναζε, μούγκριζε, έσφιγγε τη γραδιά του κατά το δρόμο.

«Σολομών Χάγερσμιθ, μουρμούριζε μονολογώντας, η υπήληψη σου χάθηκε για πάντα! Αν ζούσε ο μακαρίτης ο πατέρας σου, τι θάλεγε γι' αυτό το σφάλμα σου;... Είσαι ζώο, ζώο, ζώο... Κάθου τώρα και κλαίγε τις τις πέντε λιρούδες σου!»

Καθώς περνούσε πλάι στην πόρτα της κουζίνας, την άνοιξε με κρότο:

— Κλέφτρα! φώναξε, είσαι και συ κλέφτρα σαν τη μάνα σου! Αλλά θα μου το πληρώσεις έσο αυτό! Δέ σ' άφίνω από τα χέρια μου, ως πού...

Κι' έκλεισε την πόρτα χωρίς να συνεχίσει. Γιατί με το νού του λογάρισε τί θα στοίχιζε η τροφή του παιδιού κάθε μέρα, κι' ότι με το να το κρατεί, δεν έκανε άλλο παρά να προσθέτει ζημία στη μεγάλη ζημία των πέντε λιρών! Να λοιπόν, που τούβγαυε σε κακό το ένέχυρο, που είχε σκεφθεί να ζητήσει γι' ασφάλεια. Χαρά στην ιδέα!

Και τότε μια άλλη σκέψη τον έκανε να σταθεί ασάλευτος, σα μάγιστρο.

«Κι' αν η ξένη αυτή δε γύριζε ποτέ της; Κι' αν αποφάσιζε ν' άφσει για

πάντα το παιδί της;» Έτσι του ήρθε να όρμησει, νάρπάζει τη μικρή από τα μαλλιά και να τ,ν πετάξει στο δρόμο με φωνές:

— Έξω από δω!

Αλλά δεν τόκαμε. Ίσως δεν ήταν το φρονιμότερο που είχε να κάμει.

Ώστόσο, μια που μπήκε στο κεφάλι του η ιδέα, δεν έμελλε να βγει εύκολα. Βέβαια δεν ήταν δυνατό μιά μητέρα ν'

ρούσε να γευματίσει, χωρίς πολλά έξοδα, καθισμένος στο πεζούλι, χρησιμοποιώντας τα δύχτυλά του για μαχαιροπήρουνα κι' ένα κομμάτι έφημερίδα για πιάτο. Έ, δεν είχε μεγάλη πολυτέλεια η «Οκσις», αλλά τελοσπάντων έκανε κανείς τη δουλειά του στις δύσκολες στιγμές, γι' αυτό η πελατεία δεν έλειπε ποτέ από το μικρό αυτό μαγέρικο.

Ο Σολομών Χάγερσμιθ είχε φανεϊ κάποτε χρησίμος (με το άζημίωτο, αυτό να λέγεται!) στη μαγειρίτσα, κι' έτσι είχε το δικαίωμα να βουτά χάρισμα το ψωμί του στο βραστό λάδι, όταν περνούσε και τούκανε όρεξη.

— Χριστός και Παναγιά! φώναξε η γυναίκα, καθώς τον είδε. Για ποῦ τ' έβαλες, κύριε Σολομών, με τη μικρή στο χέρι; Άνεψούλα σου είναι;

— Άνεψούλα μου; μουρμούρισε με άγανάκτηση ο Έβραϊός. Είναι μια κλέφτρα, κλέφτρα σαν τη μητέρα της, και την πάω...

«Η γυναίκα σήκωσε τα χέρια της προς τον ουρανό:

— Θεέ και Κύριε! Τι μου λές εκεί; Και την πās φυλακή, κύριε Σολομών;

— Όχι, όχι, κυρά-Μανού, φώναξε ο Ίουδαίος, τώρα θα σου πώ...

(Ακολουθεί) ΜΙΚ. Α. ΣΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΠΡΑΚΤΙΚΑ

4. - Μυγοπαγίδα που κατασκευάζεται εύκολα.

Σε κάθε σπίτι βρίσκονται ένα σωρό πραγματάκια πεταμένα, άχρηστα, που μπορούν όμως να χρησιμεύσουν πολύ. Έν' άπ' αυτά, στα σπίτια που έχουν ηλεκτρικό, είναι κι' οι γυάλινες φούσκες των λαμπτήρων, που όταν χαλα από μέσα ή τρίχα, τις πετούν. Με μια τέτοια φούσκα θα σάς μάθω σήμερα να κάνετε μια πολύ πρακτική μυγοπαγίδα.

Θα πητε: τώρα τον χειμώνα οι μύγες κολοῦν μονάχες τους στον τοίχο... Δεν ξέρω γι' άλλο; σ'άς Αθήνας όμως πετούν ακόμα ζωντανές, κι' είναι τόσο δηληρές, κι' επικίνδυνες για την υγεία, όσο και το καλοκαίρι. Έπειτα και το καλοκαίρι αυτό, — τί νομίζετε; — έφτασε. Δυό μήνες ακόμα, και να ο Μάρτης, με τα χελιδόνια του και... με τις νέες μύγες. Καλό λοιπόν είναι να ξέρετε από

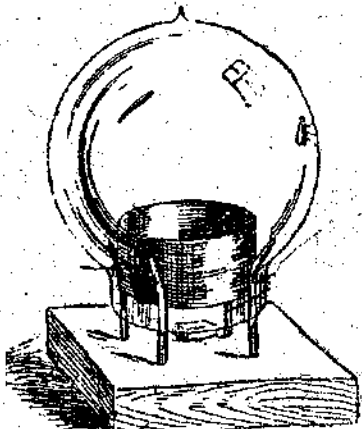
«Στο άστυνομικό τμήμα δεν μπόρεσε να πάρη καμιά πληροφορία».

τώρα πώς γίνεται αυτή η μυγοπαγίδα. Με τη φούσκα που σάς είπα. Της βγάξετε το βύλωμα που έχει στο στόμιο της και της περνάτε ένα μικρό σωλήνα από καρτόνι, που να μπαίνει σφιχτά στο στόμιο και να εξέχῃ λίγο από μέσα, όπως σάς δείχνει καθαρότατα η εικόνα.

Σ' ένα κομμάτι σανίδι ίσιο, για βάση, καρφώνετε τέσσερα χοντρά κάρπια, που τ' άβλυγίζετε από πάνω και προς τα έξω, όσο χρειάζεται, ώστε να χώνεται και να στέκεται σ' αυτά η φούσκα, με και ναπέχῃ από τη σανίδα ένα - δυό εκατοστόμετρα. Στη μέση, κάτω άκριβώς από το στόμιο της φούσκας, βάξετε, για δόλωμα, ένα σβάλο ζάχαρη. Κι' η παγίδα σας είναι έτοιμη.

Τώρα, πώς πιάνονται οι μύγες; Απλοῦστα: Τις τραβά η ζάχαρη κι' αφού φάνε όση θέλουν, πετούν, για διασκέδαση και για... χώνεψη, μέσα στη φούσκα. Από και όμως δεν ξέρουν να βγούν. Τις έμποδίζει τις μπερδεύει κι' η έξοχη εκείνη του καρτονένιου σωλήνα. Και μένου μέσα στη φούσκα φυλακισμένες για πάντα.

Όταν γεμίση πιά η φούσκα, βγάξετε τη ζάχαρη, βάξετε στη θέση της ένα κομμάτι θειασφονέρι και το ανάθετε. Ο καπνός του δηλητηριάζει τις μύγες

που φοφούν. Εσπτήνετε τότε τη φούσκα, την άδειάζετε, την ξαναστήνετε, και να, πάλι η παγίδα σας έτοιμη, να πιάσει κι' άλλες...

«Ας έλθουν λοιπόν το καλοκαίρι όσες μύγες θέλουν. Έσείς ξέρετε τον τρόπο να τις κάνετε καλά»

Ο ΠΡΑΚΤΙΚΟΣ

ΝΗΣ ΘΡΥΨΗΛΑ

Από κάθε τι μπορεί να βγάλη κανείς συμπεράσματα για τη συνέχεια του Έλληνισμού, ακόμη και από τη συμβουλή που έφώναξε ο Ήγούμενος του Μεγάλου Σπηλαίου στους άμυνομένους κατά των Τούρκων στο 21 καλογήρους του: «Προσευχή, παιδιά, και πέτρες!» Έλευθερά μεταφρασας του «σὺν Αθη- νῶ και χείρα κίνει!» Δ. Γρ. Κ.

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΣΤΗΝ ΑΝΑΜΝΗΣΗ

Εσθ, γλυκειά Ανάννηση, σὺ λατρευτή θεά, τὰ παιδικὰ τὰ χρόνια μας...

Γελασία Η Ζ Ε Χ Ρ Α

Φύγανε μόλις βράδυαξε οί άλλοι κι' έμεινα εγώ, μικρούλα 8 χρονών τότε, γιά τὸ συνεφεφέ-

μαχιαιές τρυπούσαν τὴν γαλήνη τῆς ερημιάς οί απόμακρες βροσιές κάποιου Τοῦρκου.

Τότε βραδύαμα, ἀποκαμωμένη ἀπ' τὰ πολλά παιχνίδια τῆς ἡμέρας, καθισμένη στὴ βροάντα, κοίταξε τὸ δρεπανάκι πού πρόβ-

Τώρα ήταν σούφουπο. Κάτω ἀπ' τίς κατάφορεςς πηλιές δέν μορφοῦσε πιά νὰ εἰσδόση τὸ φῶς...

Κι' ἔνα μικρὸ θυμητικό γυρίζει μας στὰ χρόνια τὰ ξένοιαστα, τὰ χωροπῶ...

Καθόταν σὲ ξανοδοχείο. Κι' ἡ μόνη του ἐνόχληση ἦταν τὸ ξεπαιδοῦσμά της ἐνός ἄλλου νο-

Καὶ μὴν σκεπτόμαι πού πολὺ καί συνδόνουσι σὲ μὴ ψυχὴ πού ἀσπῶ...

Καθόταν σὲ ξανοδοχείο. Κι' ἡ μόνη του ἐνόχληση ἦταν τὸ ξεπαιδοῦσμά της ἐνός ἄλλου νο-

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Στὰ σχολεῖο. Τὸτό, μὴ μοῦ γράψης μὴ ἀσπῶ...

ΥΠΟΜΝΗΣΕΙΣ

Τὰ φυλλάδια τοῦ Διονέτους ἀνελάσαν ἀκόμη πρὸς θεοῦ, ἀναγνώσαντες καὶ μὴ...

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ ΔΙΑΠΑΛΑΣΕΩΣ

Αἴτηται, 43 ὅδοι Ἐυρυπιδίου τὴν 29 Δεκεμβρίου 1928. ΑἴΤΟΥ τὸ φυλλάδιον θὰ τὸ λάβῃ...

φῆραι πολὺ ἀπὸ ἐκείνου τοῦ 1924 πού ἔχεις. Ὡστε εἴμα ἐκδοθῆ πρῶ-

Αἴτηται τῆς «Νέας Ἑστίας» σ' ὅ- σους δὲν ἐλάσαν μετ' ὃ κρηγοῦ-

Η ΔΙΑΠΑΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

μουκί πιά τ'ώσω δέν διάβωσα κλάδ
 τό φουδώνωμο') Διψώσαν Νεολαίαν
 (βλαβή τό συμπλήρωμα τής Μ.Μ.
 κκι εύχαριστώ για τή φρονιδή' να
 μου γράψη' όσο συχιά θέλει;)
 Κακετάν Μητροσθήν (θα είδες
 ότι αυτό σου ανέκρινε' εύχριστώ
 για όλα') Ανάθινο Ρόδο εύχρι-
 στω για τα καλά λόγια και περ-
 μέτω τό αγενναίο ξεπαθώμα')
 Χριστιάν Δουδούμη (έλαβα, εύ-
 χαριστώ' τώρα πάλι εύτυχώς πέρ-
 σαν από ε, έκπλιώ να μου γράψη
 συχνότερα) Νίκου Παπ.(τό πρω-
 τοχρονολόγιο τό έλαβα άργά' δέν
 περιόριζε' το χρονον μου στέλλω;
 άλλο καλύτερο') Γιόβαν Ανδρεο-
 πούλου (δικαιώμα φευδώνωμο εί-
 ναί 10 δραχμές' και μόνο όσοι έ-
 χουν φευδώνωμο στέλλουν για τή
 Σελίδα Συνεργασίας') Δουσιουδά
 Ύπαστυνόμον (εύχριστώ για τό
 συμπλήρωμα) Χαρ. Μιχαλακίαν
 (περίμενω λοιπόν με χαρά') Ακα-
 κίαν (έλαβα, εύχριστώ) Κέμα
 του Ίουλίον (θι στείλας πρόσ-
 συμπλήρωσι δρ. 75.) Μαγμένην
 Νεραίδαν (στειλα θ' επείδη' και
 τό καλά σου φιλιάδία τό ίδιο τι-
 μώνται') Πούπουλο (αυτό σου έ-
 νέκρινε και γράφη μου' φιλιά. 1-3
 στειλα') Περίπλοκάδα (χει κη-
 λώ; θα τή φιλιάς') Στελιανών
 Α. Κανδαράκη (χει κελώ; εύ-
 χριστώ) Νίκου Κακοσίωτην (τό
 διήγημά σου δέν μπορ να τό λάβω
 ύπ' όψαι, γιατί μόνο όσοι έχουν
 φευδώνωμο μποροθ, να στέλλουν για
 τή Σελίδα) Μικρήν Άρτίσταν,
 Ριζίαν Πούπουρα, Κάτην
 Άπ. Παπ., Πέτρον Ριοναί,
 Ίωάν. Ρ. Σάργεζντ και κτλ.
 "Ελλην Γεωργ., Σαλτιμπάγ-
 νου, Μικράν Αλοατίδα, Θαλασ-
 σουραχήν, Ίούλιον Κάισαρα,
 Μιχαήλ Βλάχον (στειλα).
 Είς όσας επιστάλας έλαβα
 μετά την 28 Δεκεμβρίου θάπαγ-
 τήσαστ' όσον έρχόμενα.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ 24ου Δ αγωνισμού. Τού
 φιλιάδίου τούτου α' λύσεις είναι δεκατέ
 μέχρι τής 28 Φεβρουαρίου.

68. Δεξίγραφο
 Έπιγραμμα και μέλος
 Τού σώματος ματί,
 Και βασιλιάς με τέλος
 Οικτιρότατο άναξεί.
 Σπυρίδων Γ. Παναγιωτόπουλος

69. Στοιχειόγραφος
 Ένα ηρώδι ελληνικό
 Τό άποκεφαλίξις
 Και ζω μνησιαστικό
 Με τούτο σχηματίξις.
 Μελαχροινή του Σκέρν

70. Τονόγραφος
 Συγκά κάτω είναι στρωμένο
 Και πατιέται τό κριμένο...
 Μ' άδिका τόνο σπώνενο,
 Τό κακό του μεγαλώνε.
 Γέρδιος Δουράς

71. Αναγραμματισμός
 Έογαλειό τού μαγαζού
 Μυ και τού δουταγιατρού
 Αν τó αναγραμματίσις,
 Εύθδς δημοφ φυτό,
 Πλοισι, διακοσμητικό,
 Θενά ιδής και θάπορής,
 Άχιλλεύς

72. Πλέγμα
 β) * * * * *
 α) * * * * *
 Από τό α κατά σειράν: όραία
 βασίλισσα, οφράνιου σώμα, έντό-
 σθιον, βασιλεύς τής Αιγύπτου.
 Από τό β: βασιλεύς τών Θηβών,
 μυθολογική θεότης, μετεωρολογι-
 κόν φαινόμενον, όπρωκόν.
 Πλανεύτρια Γυρτσπούλα

**73. Μαγειρή Εικών άνευ ει-
 κόνος.**
 "Ελα δδ, Ντίνο μου... Για-
 τί κλαις;... Σου πονεί ακόμα;
 - Μου πονεί, μαμά μου!
 Τι τού πονούσος τού Ντίνου;
 Πιταρικός τού Άργινίου

**74. Παιγνιον
 ΠΡΟ ΑΝΑ ΤΙΣ**
 Αι δυο αυτάι προθέσεις και ή
 άντωνυμία, άν αναμείξουν τά στοι-
 χεία των, θα σχηματίσουν ησιά-
 दा τού Αιγαίου. Ένδοξο Σούλι

75. Άκροστιχίς έξ' Αντιθέτων
 Τ' αρχικά των άνανθέτων των
 κάτωθι λέξων άποτελοθν πρω-
 τεύουσαν:
**καθαρός, δυοσιδής, βραχύς,
 αντίθετος.**
 Νίση τού Παιωνίου

76. Φωνηεντέλιπον
 τ - πρημν - δφν - δντν
 Ροδοδουνης

77. Γρίφος
 "Αν Δρών Πός άγ' Η φός.
 Φανών Τσεύχτρα

Διά τούς Γαλλομαθείς
78. Cryptogramme
 1 2 3 4 5 6 7 = Ροβή française.
 2 3 5 = Oiseau
 3 4 5 = Terme géographique.
 4 2 1 5 = Partie de l'oreille.
 5 6 7 = Element.
 6 1 5 = Ecclesiastique
 7 4 5 6 = Fleuve de Finlande
 Χρυσάλλισ

79. Sans Voyelles
 l - p - st - bvrld
 "Αρτεμης

ΛΥΣΕΙΣ

των Πν' Ασκήσ. των φιλ. 41-42
 621. Μετάληψις (μετά, λήψις).
 -622. Άκτις (δ 1 κτείς). - 623.
 *Αρχώ - άρχα - άρχά. - 624. Σό-
 φία - Σόφια. - 625.

Ι Λ Ι Ο Σ
 Β Α Ν Ο Μ Ο
 Α Ε Υ Α Α Ι Ο Ι Ν
 Α Ο Φ Ν Ο Σ Ω Σ
 626. ΠΡΙΑΜΟΣ (ροιά, Ιασπις,
 άσις, Μαριώμ, δραμιά, Σάμος).
 - 627. 7 + 5 + 5 + 3 + 4 = 24.
 628. ΑΕΤΟΣ ("Αδονίς, ΖΕΥΣ,
 ΆνΤιγόνη, "ΑτΟπος, "Ηφαι-
 Στος). - 629. Νυν και ζει και εις
 τούς αιώνας των αιώνων άμην.
 - 630. Ένεήκοντα και δέκα κό-
 νων εκατόν, (έν έν κ; κοντά και
 δέκα κα, νουν, εκατόν). - 631.
 Reine - Seine, Veine, Peine. -
 632. LAMARTINE (λαμερ,
 marmite, renne, Taine, Ile, E-
 tienne, Nerée.)

**ΟΙ ΑΛΛΑΞΕΟΝΤΕΣ ΚΑΤΟΙΚΙΑΝ
 συνδρομηται παρακαλούνται να
 δηλώσουν άρέσως την τείν των
 διεύθυνσιν εις τό γραφείον μας,
 άποστέλλοντας και δραχμ. 5 διά
 τήν έκτύπωσιν τής νέας ταίνιας.
 Άλλως δέν εύθυνόμεθα δια τών
 απώλειαν των φιλιάδίων τών.**

ΜΙΚΡΑ ΑΓΓΕΛΙΑ

Διά 1 έως 10 τό πολύ λίξεις με έπι-
 στοιχία δρ. 6 τό έλάχιστον τιμήρα.
 Πέραν τών 10 λέξων 60 λεπτά ή λέ-
 ξεις, με παχια δέ στοιχεία λεπτά 70 και
 με κρηφαλιά δρ. 1.
 * Χριστός στιχος δρ. 3.
 * Η προληρωμή είναι άπαραίτητη.

Η ΡΩΩΝ ΑΠΟΚΑΛΥΠΤΗΡΙΑ
 1) Μυρτίος = Βαβυλγας, (έραν τόν
 κροβατόν σου, και λάβε τήν άνοσαν εις
 Σόφιαν) 2) Έλιάνη = Μαριώδου Άγιή. 3)
 Άφροδίτη τής Μήλου = Βαρόδα. 4) Ναι
 τοπούδα = Χρυσάλλισ (όρισμένως θόσσι
 ηροισόλοψή!) 5) Βούγν = Φωτιάδης. (α-
 τό έχει ό κόσμος...)
 Τέ άποκαλοψήρια θα έκακολουθήσουν.

ΓΟΡΔΙΟΣ ΒΕΛΜΟΣ
 [ΚΘ - 57]
 Α κούρδιτο Ρελεί, για τή γιορτή σου
 χιλίς εύχης. Βασίλ. Παρμενίδης
 Συμεών Μολακλής

[ΚΘ - 58]
 Α κούρδιτο Ρελεί, άλληλογραφοίς,
 Γράφε μας αό πρώτασ στην έξίς Δ/σιν:
 Θεόδωρον Παρμενίδην (δια Βασ. Παρ.)
 Αρέμαν. Βασίλ. Παρμενίδης
 Συμεών Μολακλής

[ΚΘ - 59]
 Τόμοι τής Διπλασώσεως διαφέρον έπι-
 καλλίτηχνικώτατα κροσοδερμένοι, πα-
 λούσαντα εις τό Βιβλιοπωλείον τής «Ε-
 στίας, Γ. Δ. Κολλάρευ και Σίσις,
 Σταδίου 56.

[ΚΘ - 60]
 Δ ιπλασώσούδα ες, χρόνια πολλά για τόν
 κροσοδότην χρονον. Καρδινιάκ με ζέ-
 χασος, Μ. Μυστικά ποός ένταλλάσσει:
 ΜΑΓΙ-ΜΟΥ ΤΟΥ ΚΟΛΑ:ΤΗ

[ΚΘ - 61]
 Μενεζεδόνια, ένταλλάσσει Μ. Μυστικά;
 Έχε δπ' όφιν σου ότι είσαι και ομοί-
 γραφός ! ! Δ/σις : Α. Σακελίριον, Άγρι-
 νίου 8, Αθήνα. ΜΑΓΙ-ΜΟΥ ΤΟΥ ΚΟΛΑ:ΤΗ

[ΚΘ - 62]
 ρώννα μου, δέξου χιλίς όλοδερμης εύχης
 για τή γιορτοόδα σου με χιλία φιλία ή
 πό τή φιλία σου. Φάλακτα

[ΚΘ - 63]
 ΣΥΜΛΟΓΟΣ ΚΑΘΛΙΟΙΣ
 [ΚΘ - 64]
 [ΚΘ - 65]
 Κατρίνα, έλαδεις διαδωναι : Οι κάρτες
 Κ του γορσιαν πίσω. Γράφε. Δικηγωρε-
 Φίλα : Στελτα, λάδατε, Έλεάντα, γιατί
 δέν γράφεις ; Τόσο ήσαν ! Μπατά, Αί-
 γυπτική, τί ρίνεστε ; ΗΗΗ
 Τό παλιό Ζηλευμένο Κάστρο

[ΚΘ - 65]
 Δ ιπλασώσούδα, Διπλασώσούδες,
 ός παρακαλώ να μου στέλνετε τό τε-
 τραδάκι σας στη Δ/σιν : Νίση Θωμάς,
 Κεντάρων 104, Βόλος. Φίλη

[ΚΘ - 66]
 Έλλαςος Πολιγενεια, Δ/σις μου εί-
 ναι : Νίση Θωμάς Κεντάρων 104, Βό-
 λος. Σαμωτοπούδα, γιατί δέν γράφεις;
 με ζήκωσις ; Άλανακι, εύχριστώ πολύ.
 Λάουρα

[ΚΘ - 67]
 Δ ΙΑΠΛΑΣΟΠΟΛΙΤΕΙΑ. Στις μέρες σόεις τής
 γράφς θα θέλατε να μου γράφιστε με
 τήν άλληλογραφία σας μερικες εύχριστι-
 νες στιχίς, τίς μόνες ίσως ; ΑΓΙΟΥΛ
 Γράφετε : Γεωργιον Γεωργιόδην. (Διά
 Φάνην), δδός 2ος Νοεμβρίου, Βόλον.

[ΚΘ - 68]
 Α νταλλάσσο τετραδάκινα με όλους - ες
 καθώς και κάρτες ήθοσιών στέλνε.
 Γέρδιος Δουρε, Σαμωτοπούδα, Πε-
 τρωπούδα. Έλλαςος Πολιγενεια,
 Κάδρον Σύβακ, Μιραφιά, να περιμένο ;
 Γίλα, για σου, τί γίνεσαι ; Δ/σις : Βα-
 βόραν Κηπλή, Κεντάρων 96, Βόλον.
 Ζιζάνιο

[ΚΘ - 69]
 Θ ΕΠΙ, άλληλογραφοίς : Αν όεις γρά-
 με μικρή άγγελία διαδωνοή σου.
 Άναμα

[ΚΘ - 70]
 Πανδώρα; άνυπομόνας περιμένο για
 μια σου.
 Ρένα Ν. Παπαδημητρίου

[ΚΘ - 71]
 Η Τένικα ένταλλάσσει Μ. Μυστικά ή
 κάρτες ήθοσιών με όλους-ες. Στελι-
 Τένικα, Ζάκυνθος.

[ΚΘ - 72]
 Α γράμπελη και Σία. Άμ' εύχίς έξί-
 τώρα που θ' άλληλο φευδώνωμο με
 νακαλίματε. Μελαχροινή

[ΚΘ - 73]
 Η Βαρονέσσα εύχεται σ' όλα τα Δ
 πλασώσούδα-ες τριεύτυχισμένο τ
 κροσοδότην χρονον.

[ΚΘ - 74]
 Η Σεριραμι και ή Όμορφη Κόσκι
 τσα εύχονται εις όλους ες και ή
 στούγεννα και εύτυχισμένο τον κρο-
 σο χρονον.

[ΚΘ - 75]
 Α γαμπί μου Κικέρων, για τή γιορ-
 σου δέξου τις καλύτερες μου εύχης.
 Σεριραμι

[ΚΘ - 76]
 Δ ταπλασώσούδα-ες, ποός θαρνήθ
 στήλση τού Διπλασώσιού μου Άλιμα
 με μια καρτοόδα του ; Κανεις βόλα, θ
 περιμένο στη Δ/σι : Πολυένην Μαρια-
 κη, Καλοβία Μολάων Λακωνίας.
 Με άγάπη : Άκακία

[ΚΘ - 77]
 Α δελεάμα Διπλασώσούδα, άπ' ή
 σας περιμένει ό γνωστός σας Φρω-
 λίσκος για φθο στο άμρωφίσιον.

[ΚΘ - 78]
 Δ ιπλασώσούδα, ή Άελλάνθη, για τή
 νωβρία φίλη σας, ός εύχεται τριεύ-
 χρονον τό 1929.

[ΚΘ - 79]
 Β έσω μου, χιλίς εύχόδης και φιλιά
 τή γιορτοόδα σου.
 Καλε κοριτσαί, παίζουμε Ρι-Μαί ;
 Βαλέντια

[ΚΘ - 80]
 Α ίγυκλιμα, τώρα που τελείωσε ό π
 γος θα σου στέλθω πατοόδα γίλια
 καθώς και τό liquor σου ζέσις.
 * Α, παιδίον ! ζήχασα... δέν έχεις άγάπη
 Βαλέντια

[ΚΘ - 81]
 Α άλληλογραφά, ένταλλάσσο τετραδάκι
 με όλους ες. Ίδιοίτιμης περιμένο κα
 από όλα μου τα πατοοτάκια. Δ/σις : Σπ
 Στεφανίδη (δια Νίσην) όδός Σαρωνική
 Βόλον.

[ΚΘ - 82]
 Ε θυομαι στο άγαπητά μου άδελφάκι
 ή 1929; μας να τούς είναι εύτυχισμέ-
 και άνθόσκαρτο. Κερνάλα τού Χαρίσ-
 ΚΘ - 83

ΠΡΟΦΥΡΟΓΕΝΝΗΤΗ

Υποψηφία Δημοφφισματος

ΤΟΜΟΙ

ΤΗΣ Α' ΠΕΡΙΟΔΟΥ (1879 - 1893)
 από τούς έκδοθέντας 24 τόμοι
 άτάρχουν άκόμη μόνον οι έξί-
 πέχτς : 7ος, 12ος, 14ος, 18ος και
 19ος. Έκαστος τόμος δραχ. 25.
 ταχυδρομικώς δέ άπαστέλλόμενος
 δραχ. 28,50 δια τό Έσωτερικόν
 και δραχ. 35 δια τό Έξωτερικόν.

ΤΗΣ Β' ΠΕΡΙΟΔΟΥ (1894 - 1928)
 άτάρχουν όλοι οι έκδοθέντες τό-
 μοι, 35 έν όλο. Έκαστος τόμος
 άρραφος δραχ. 80 και ραμμένο
 δραχ. 85. Ταχυδρομικά τέλη έκά-
 στεν τόμου προσθετέα εις τα
 άνω τιμές : Δια τό Έσωτερικόν
 δραχ. 5 ή άρραφος και δραχ. 16
 ή ραμμένος, δια δέ τό Έξωτε-
 ρικόν δραχ. 23 είτε άρραφος εί-
 τε ραμμένω.